[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] & ꤂

꤂꤀꤂꤂ [illegible]

Federal Democracy Charter (1 - 2)

ဖယ်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု ပဋိဉာဉ် အစိတ်အပိုင်း (၁ – ၂)

ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ မှ ထုတ်ဝေသည် ။

KARENNI

[illegible]
[illegible]
[illegible]

PAGE 5 to 64

MYANMAR

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်
အစိတ်အပိုင်း ၁ နှင့် ၂

PAGE 67 to 118

ENGLISH

Federal Democracy Charter.
Part – 1 and 2

PAGE 121 to 168

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
Federal Democracy Charter
Part – 1
Declaration of Federal Democratic Union
2021

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (stakeholders) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

VI [illegible] VOOL [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] (V)

[illegible]

[illegible]

- [illegible]
- V। [illegible]
- [illegible]
- [illegible] (CDM) [illegible]
- [illegible]
- [illegible]

[illegible] ([illegible])
[illegible] ([illegible]) [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ([illegible])

[illegible]

[illegible] ([illegible]) [illegible]

[illegible] ([illegible]) [illegible]

[illegible] ([illegible]) [illegible]

[illegible] ([illegible]) [illegible]

[illegible] ([illegible])

[illegible]

[illegible] (Union Vision)

[illegible]

[illegible] (Union Values)

[illegible]

[illegible] [illegible] (Fundamental Human Rights)

[illegible] [illegible] (Democracy Rights)

[illegible] [illegible] (Minority Rights)

[illegible] [illegible] (Equality & Self-determination)

[illegible] [illegible] (Collective Leadership)

[illegible] [illegible] (Pluralism, Mutual Respect & Mutual Recognition)

[illegible] [illegible] (Unity in Diversity)

[illegible] [illegible] (Gender Equality)

[illegible] [illegible] (Non-discrimination)

[illegible] (V)

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] (Division of power), [illegible] (Revenue Sharing), [illegible] (Fiscal

Federalism) ꤒꤟꤢ꤬꤯ ꤞꤢ ꤔꤢ꤬ꤗꤢ꤬ ꤊꤢ꤬ꤛꤢ꤭ ꤢꤧꤢ꤭ꤔꤟꤢ꤬ ꤔꤟꤢ꤬ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ ꤢꤧꤢ꤭ ꤢꤟꤢ꤬ (Subsidiarity Principle) ꤞꤢ ꤢꤟꤢ꤬ ꤔꤟꤢ ꤢꤊꤢ꤬ ꤔꤢ ꤕꤟꤢ꤬ꤊꤢ꤬ꤛꤢ꤭ ꤒꤟꤢ꤬ꤔꤟꤢ꤬ ꤛꤢ꤭꤯

1। ꤊꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤜꤟꤤ ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤔꤟꤢ꤬ ꤢꤧꤢ꤭ ꤔꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤒꤢ꤬ ꤒꤢ꤬ꤊꤢ꤬ ꤊꤢ꤬ꤜꤟꤢ꤬ꤛꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ ꤞꤢ꤬ꤢꤔꤢ ꤞꤢ ꤕꤟꤢ꤬– ꤊꤢ꤬ꤛꤢ꤭ ꤔꤢꤕꤟꤢ ꤢꤒꤢ꤬ꤔꤢ ꤒꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤜꤢ ꤔꤟꤢ꤬꤯ ꤞꤢ꤬ꤔꤢ꤬ ꤛꤢ꤭ꤜꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤔꤟꤢ꤬ ꤢꤧꤢ꤭ ꤜꤢ꤬ꤊꤢ꤬ꤜꤢ– ꤔꤟꤢ꤬꤯

ꤢꤧꤢ꤭ (꤂)

ꤜꤢ꤬ꤊꤢ꤬ꤜꤢ ꤒꤟꤢ꤬ ꤔꤢ ꤜꤢ꤬ꤊꤢ꤬ ꤢꤕꤟꤢ ꤊꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤜꤟꤤ

<u>ꤊꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤜꤟꤤ ꤗꤢ꤬ꤔꤢ꤬</u>

1। ꤊꤢ꤬ꤕꤟꤢ ꤊꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤜꤟꤤ ꤔꤢ ꤢꤔꤢ ꤗꤢ꤬ꤔꤢ꤬ ꤊꤢ꤬ ꤔꤢ꤬ꤗꤢ꤬ ꤜꤢꤞꤢ ꤔꤢꤗꤢ ꤊꤢ꤬ꤒꤢ ꤕꤟꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤜꤢ ꤔꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ ꤔꤢꤔꤢ꤬ ꤢꤜꤢ ꤢꤞꤢ꤬ꤔꤟꤢ꤬꤯

2। ꤊꤢ꤬ꤕꤟꤢ ꤊꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤜꤟꤤ ꤔꤢ ꤊꤢ꤬ꤗꤢ ꤒꤟꤢ꤬ ꤔꤢ ꤢꤜꤢꤞꤢ ꤔꤢ ꤔꤢꤗꤢ ꤊꤢ꤬ꤒꤢ, ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤜꤢ ꤔꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ ꤔꤢꤔꤢ꤬ ꤢ ꤔꤟꤢ꤬ꤒꤟꤢ꤬꤯

3। ꤊꤢ꤬ꤗꤢ ꤛꤢꤊꤢ꤬ ꤔꤟꤢ꤬ ꤢꤔꤢ꤬ ꤔꤢ ꤢ꤬ꤜꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ ꤊꤢꤒꤢ ꤕꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤢ, ꤢ꤬ꤜꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ ꤕꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤢ ꤔꤢ ꤢ꤬ꤜꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤞꤢ꤬ꤒꤢ ꤞꤢꤞꤢ꤬ ꤕꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤢ ꤔꤟꤢ꤬ꤛꤢ꤭꤯

ꤊꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤜꤟꤤ ꤒꤟꤢ꤬ꤞꤢ꤬ ꤒꤟꤢ꤬ꤊꤢ꤬ ꤔꤢꤞꤢ꤬ ꤕꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤢ

1। ꤊꤢ꤬ꤗꤢ ꤔꤢ ꤊꤢ꤬ꤗꤢ ꤕꤟꤢ꤬ꤊꤢ꤬ꤛꤢ꤭ ꤜꤢ꤬ꤛꤢ ꤢꤔꤢ ꤊꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤜꤟꤤ ꤢꤊꤢ꤬ ꤒꤟꤢ꤬ ꤔꤟꤢꤗꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤞꤢ꤬ ꤒꤟꤢ꤬ꤊꤢ꤬ ꤔꤢꤞꤢ꤬ ꤕꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤢ ꤞꤟꤢꤜꤢ꤬ꤛꤢ꤭꤯

2। ꤊꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤜꤟꤤ ꤕꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤢ (꤂) ꤜꤢ ꤗꤢꤔꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ ꤊꤢꤒꤢ, ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤛꤢ ꤔꤢ ꤒꤟꤢ꤬ꤞꤢ꤬ꤒꤢ ꤞꤢꤞꤢ꤬ ꤕꤢ꤬ꤛꤢ꤭ꤢ ꤒꤟꤢ꤬ ꤢꤜꤢ꤬ꤊꤢ꤬ ꤔꤟꤢ꤬ ꤒꤢꤞꤢ꤬

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

(ক) [illegible] (Anti-corruption Commission)

(খ) [illegible] (Election Commission)

(গ) [illegible] (Anti-discrimination & Human Rights Commission)

(ঘ) [illegible] (Right to Information Commission)

(ঙ) [illegible] (Commission on Gender-based Violence & Domestic Violence)

(চ) [illegible] (Transitional Justice, Truth & Reconciliation Commission)

(ছ) [illegible] (Minority Rights Commission)

(জ) [illegible] (Commission for the Resettlement of the Displaced People)

(ঝ) [illegible] (Women Rights Commission)

(ঞ) [illegible] (Child Rights Commission)

(…) [illegible] (Labor & Farmer Rights Commission)

(…) [illegible] (Farmer & Land Rights Commission)

(…) [illegible] (Rights of the Differently Abled Commission)

(…) [illegible] (Youth Affairs Commission)

(…) [illegible] (Gender Equality Commission)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (Citizen Rights), [illegible] (Individual Rights) [illegible] (Cultural Self-determination) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] –

(a) [illegible]

(b) [illegible]

(c) [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (Progressive Actions/Affirmative Actions) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

([illegible]) [illegible]

([illegible]) [illegible]

([illegible]) [illegible]

([illegible]) [illegible]

ကရၢကရိပှၤမၤတၢ် ဒီးခဲၣ် ဒီးတၢ် ကရၢ

၅၀။ အဲၣ်ဒိးဘၣ်ဘၣ် ကရၢကရိပှၤမၤတၢ်–ဖဲ ကရၢ ဒီးခဲၣ် ဒီးတၢ် ဒီးဒ့ၣ် တၢ်လၢမူၤဒိၣ် ဒီး တၢ်ဘျုး ကရၢ အဲၣ်ဒိးဘၣ် ပှၤမၤတၢ် ဖဲ ပတၢ်တၢ် ဒီးအဲၣ်အဲ ဘၣ်ဒိၣ်ပ လၢတၢ်လၢပ ကရၢအဲပ ဒီးလၢဘၣ် တၢ်ဒီးတၢ်–

(က) မၤတၢ်ဖဲ ကရၢကရိပှၤမၤတၢ် ကရၢ တၢ် ဒ့ၣ်ပှၤမၤတၢ် ပခဲၣ်ပှၤမၤတၢ် ဒီးဖဲ ကရၢလၢဘၣ် ပှၤမၤ–ဒိၣ် ကရၢဘၣ် ဒီးလီၤ–

(၁) တၢ်နဲၣ်အဲ ဘၣ်ဖဲတၢ် ဘၣ်မၤ ခၢလၢတၢ် တၢ်ပှၤဒိၣ်,

(၂) ဘၣ်တၢ်ပၢ် ပဒီးတၢ် ဒီး ဘၣ်ကရၢတၢ် ကရၢဘၣ် မၤဒိၣ်ပှၤ ဒီး ခဲၣ် ဒီးတၢ်,

(၃) လၢတၢ်မၤ ဘၣ်မၤ ဒီး ဂၢၢ်ခဲ ကရၢအဲ,

(၄) မၤလီၤဒီ ဒီး မၤလီၤ လၢပတၢ်တၢ် ဒီးခဲၣ် ဒီးတၢ်,

(၅) လၢတၢ်ဂၢ် ပပှၤ ကရၢကရိပှၤမၤတၢ် ဒီးမၤ ဒီးလၢ (ILO Convention 87) ဒီး ဘၣ်တၢ်ပှၤ ပှၤလၢ ဒီးခဲၣ် (ILO Convention 98) ကရၢ၊

(ခ) အဲၣ်ဒိးဘၣ် ပမၤ ဖဲဒီးက ဒီး ကရၢမၤတၢ်ဖိ ဖဲပှၤမၤကရၢ ဒီး တၢ်ဖဲ ဒီး တၢ်လၢ ပတၢ် ပတၢ်တၢ်လၢ–ဖဲ မၤ ဒီးမၤ မၤကရၢ ဒီး တၢ်ဖဲ ကရၢ ဒီးလီၤ၊

၅၁။ ကရၢကရိပှၤမၤတၢ် ခိၣ်တၢ်လၢ ဒီးခဲၣ် ဒီးတၢ်

(က) ကရၢကရိပှၤမၤတၢ် ခိၣ်တၢ်လၢ ခဲၣ်ပကရၢ မၤ–

(၁) ဒီးခဲၣ် ဒီးတၢ် ပဒီး လၢတၢ် ဒီဂၢ် ဒီလၢ ကရၢ တၢ်ပၢ် ကရၢလၢ, ဒီဂၢ် ဒီကရၢ, လၢတၢ်–မၤဒိၣ်ပဒိၣ်

(၂) လၢတၢ်ဒီတၢ် ဒီးမၤဒိ ဒီး ဒ့ၣ်ပဒိ

(၃) လၢတၢ်ဂၢ် ပပှၤ ကရၢကရိပှၤမၤတၢ် ခိၣ်တၢ်လၢ ဒီးမၤဒိ ဒီးလၢ၊

(꤁) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (Affirmative Action) [illegible]

[illegible]

(ꤊ) [illegible]

(꤁) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
(Administration & Public Services)

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] (Inter-Governmental Relations)

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (Constitutionalism) [illegible]

[illegible]

++++++ ––––––––– +++++++++++

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Federal Democracy Charter

Part 2
Interim Constitutional Arrangements
2021

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (1) [illegible]

[illegible] (2) [illegible]

[illegible] (3) [illegible]

[illegible] (4) [illegible]

[illegible] (5) [illegible]

[illegible] (6) [illegible]

[illegible] (7) [illegible]

[illegible] (8) [illegible]

[illegible] (9) [illegible]

[illegible] (10) [illegible]

[illegible] (11) [illegible]

[illegible] (12) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ([illegible])

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

ល្ងខ្ទគមុខ០ (V)

ប៉ហខ្ញ័ឝាមុខ័ គមុខ្ចិខ្ជឝាថិ–ឌខ្ញិ

គមុខ្ចិគខ្ញជ្ញខ្ញ័–ឲល្ងខ្ទ

៤។ ល្ងមុខ័ឌហខ្ញខ្ជ ឝាល្ងមុខ្ញ័ឍខ្ញ នមុខ្ចឲមុខ័ ប៉ហខ្ញ័ឝាមុខ័គ្យខ្ញ័, គមុខ្ចិ–ខ្ញ័គ្យមុហខ្ញ នមុខ្ចប៉ហខ្ញ, គមុខ្ចិឝាខ្ញប៉ខ្ញ័ ខ្ជនហខ្ញ, គមុខ្ចិខ្ជឌខ័ ធ្ងថិកិប៉ខ្ញ, នថ ឝាល្ងហថឝាល្ងខ្ញ, ល្ងមុខ័ឝាល្ងខ្ញ, គមុខ្ចិឲយ គខ្ញជ្ញខ្ញ័ គខ្ញគ្យខ្ទ ឌខ្ញិឝាល្ងខ្ញ នថ ភហយខ្ចខ្ញិ ល្ងមុខ័ គខ្ញឝាល្ងមុខ្ញនិហយ គមុខ្ចិគខ្ញគ្យខ្ទ គខ្ញគ្យហខ្ញ គខ្ញមុខ្ញ័ កិថិ ខ្ញឍមុខ្ញិ ខ្ញឲល្ងខ័ គខ្ញមុខ្ញ័ ឝាយ ឌហខ្ញខ្ជ គខ្ញឌខ្ញិ ឋថិឝាហខ្ញ គខ្ញឍថ ឲយខ្ចប៉ខ្ញិ ល្ងមុខ័ឝាល្ងខ្ញ នថ ភខ័ខ្ជប៉ហខ្ញ ឋថិឲមុខ័ ឝាមុខ័ឲល្ងខ័និ្ខំ ខ្ញខ្ញខ្ញ័ ថិខ្ជប៉ហខ្ញ ប៉ហខ្ញ័ឝាមុខ័ គមុខ្ចិខ្ជឝាថិ–ឌខ្ញិ នហប្លឲគ្យថិ។

ប៉ហខ្ញ័ឝាមុខ័ គមុខ្ចិខ្ជឝាថិ–ឌខ្ញិ ល្ងមុខ័ខ្ជឝាថិ ល្ងមុខ័ឝាល្ងខ្ញ នថ គមុខ្ចិឍមុខ្ញ័

៥។ ឲគ្យមុខ្ចិល្ងមុខ្ញិឍហខ្ញ័ ឲល្ងខ័និ្ខំ គប្លឲខ្ញ ឝាយ៉័ឝប្ល នហប្ល ឋខ្ញិឲយ–ខ្ចប៉ខ្ញិ ឋឲមុខ្ញ និហយឲមុខ័ ប៉ហខ្ញ័ឝាមុខ័ គមុខ្ចិខ្ជឝាថិ–ឌខ្ញិ ឝាយ ប៉ហប្លគ្យហថឌខ្ញិ នថ គ្យខ្ញគមុខ្ញខ្ជ ល្ងមុខ័ឝាល្ងខ្ញ គខ្ញមុខ្ញ័។

៦។ ឌយ ប៉ហខ្ញ័ឝាមុខ័ គមុខ្ចិខ្ជឝាថិ–ឌខ្ញិ ខ្ញឝាខ្ញិ ខ្ញឍមុខ្ញិ ខ្ញឲល្ងខ័ ឌយ និមុខ្ញិខ្ញ័ ល្ងខ្ទឋខ្ញ ឌប្លល្ងមុហប្លខ្ជ ឋខ្ច ខ្ញល្ងមុខ្ញិ ហខ្ញ័គខ្ញមុខ្ញ័ ឋខ្ញិមុហខ្ញប៉ហខ្ញ។

(ក) ឝាមុខ័ឲល្ងខ័និ្ខំ ឲល្ងខ្ញិឲល្ងខ្ញ ឝាខ្ញ័ឍខ្ទគខ្ទ នថ ឲគ្យមុខ្ចិ–គហថនមុខ័ ខ្ចហថឋខ្ញិ នប៉ខ្ជប៉ហខ្ញ គខ្ញមុខ្ញ័,

(ខ) ប៉ហខ្ញ័ឝាមុខ័គ្យខ្ញ័ ឲខ្ញគខ្ទ គខ្ញមុខ្ញ័,

(គ) ឲគ្យមុខ្ចិឍខ្ញ័, ឲគ្យមុខ្ចិនខ្ញនិមុថិ, ឍហខ្ញ័និប្ល ឲខ្ញគខ្ច ខ្ញឍមុខ្ញិ ខ្ញឲល្ងខ័, ឌខ្ញ័ភខ្ជឝាខ្ញិ ខ្ញឍមុខ្ញិ ខ្ញឲល្ងខ័ គខ្ញមុខ្ញ័ ប៉ហប្ល ឲគ្យមុខ្ចិភថឝាខ្ជ ឝាល្ងហខ្ញ័គខ្ញឍថ គមុខ្ចិឲយ ឲគ្យមុខ្ចិខ្ញ័ភខ្ញិ គ្យមុហខ្ញគមុខ្ញិ នថ ឲគ្យមុខ្ចិភថឝាខ្ជ គខ្ញមុខ្ញ័,

(ឃ) ឍហខ្ញ័និប្លកិថិ គមុខ្ចិឲយ ប៉ហខ្ញគខ្ញ ខ្ញឍមុខ្ញិ ខ្ញឲល្ងខ័ គខ្ញមុខ្ញ័,

[illegible]

[illegible]

(…) [illegible] (…) [illegible] (Sufficient Consensus) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]
- ([illegible]) [illegible]
- ([illegible]) [illegible]
- ([illegible]) [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]
- ([illegible]) [illegible]
- ([illegible]) [illegible]
- ([illegible]) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(VOOL)

[illegible]

[illegible] [illegible] (Joint Coordination Committees, Commissions & Working Groups) [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] (၇)

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

(က) [illegible]

(ခ) [illegible]

[illegible]

(1) [illegible]

(2) [illegible] (NUCC) [illegible]

(3) [illegible]

(4) [illegible]

(5) [illegible]

(6) [illegible]

[illegible]

(a) [illegible]

(b) [illegible]

(c) [illegible]

(d) [illegible]

[illegible]

(a) [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] (Ր)

[illegible]

[illegible]

VLI [illegible] (VOVO) [illegible]

VᏓI [illegible] (VOVO) [illegible]

ឧOI [illegible]

ឧᏓI [illegible]

ឧVI [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ([illegible])

[illegible]

[illegible]

[illegible]၊ [illegible]

[illegible]၊ [illegible]

[illegible]၊ [illegible]

[illegible]၊ [illegible]

[illegible]၊ [illegible]

[illegible]၊ [illegible]

- ([illegible]) [illegible]
- ([illegible]) [illegible]
- ([illegible]) [illegible] ([illegible])
- ([illegible]) [illegible] ([illegible])
- ([illegible]) [illegible]
- ([illegible]) [illegible]
- ([illegible]) [illegible]
- ([illegible]) [illegible]

....

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (Facilitate) [illegible]

[illegible]

[illegible] (៤)

[illegible]

១៧। [illegible]

១៨। [illegible]

១៩। [illegible]

២០। [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] ([illegible])

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (Transitional National Unity Government – TNUG) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ([illegible])

[illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Glossaries used in this charter:
[illegible]

Head of State: [illegible]
President: [illegible]
State Counselor: [illegible]
Prime Minister: [illegible]
Minister: [illegible]
Attorney General: [illegible]
Auditor-general: [illegible]/[illegible]
Strategy: [illegible]
Principles: [illegible]
Federal/Union: ([illegible]) [illegible]
State: [illegible]
People Assembly: [illegible]
Security: [illegible]
Judicial: [illegible]
Chamber: [illegible]
Cabinet: [illegible]
Charter: [illegible]
Constitution: [illegible]
Sovereignty: [illegible]

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်

အစိတ်အပိုင်း (၁)

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ကြေညာစာတမ်း
၂၀၂၁ ခုနှစ်

Federal Democracy Charter

Part – I
Declaration of Federal Democratic Union
2021

၂၀၂၁ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့မှ ၂၉ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သည့် ပထမအကြိမ်ပြည်သူ့ညီလာခံတွင် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်များဖြင့် အတည်ပြုခဲ့သည်။

မာတိကာ

နိဒါန်း

အခန်း (၁) ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်
အခန်း (၂) ပဋိညာဉ်တွင် ပါဝင်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ (Members of the Charter)
အခန်း (၃) အကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ငန်းစဉ် (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံရေးလမ်းပြမြေပုံ
အခန်း (၄) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲခြင်း
  အပိုင်း (၁) ပြည်ထောင်စုမျှော်ရည်ချက်နှင့် စံတန်ဖိုး၊
  အပိုင်း (၂) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်အခြေခံမူများ
အပိုင်း (၃) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ အခြေခံမူဝါဒများ
အခန်း (၅) ဝန်ခံကတိပြုချက်
နိဂုံး

ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီမှ ထုတ်ဝေသည်။

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်
Federal Democracy Charter

နိဒါန်း

သမိုင်းစဉ်ဆက် သီးခြားလွတ်လပ်စွာနေထိုင်ခဲ့ကြသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည် လွတ်လပ်ရေးကို အတူတကွရယူပြီး ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုကို ပူးပေါင်း ထူထောင်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် လွတ်လပ်ရေးရရှိသည့် အချိန်မှစ၍ ရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းကျင့်သုံးခဲ့ကြသော ၁၉၄၇ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၊ ၁၉၇၄ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတို့သည် ပင်လုံစာချုပ်တွင် သဘောတူညီထားခဲ့ကြသော ဒီမိုကရေစီရေး၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် အခွင့်အရေးများကို အပြည့် အဝ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ဤတိုင်းပြည်တွင် နှစ်ပေါင်း (၇၀) ကျော် ပြည်တွင်းစစ်နှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည့်အပြင် စစ်အာဏာသိမ်းမှု အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်ပွားပြီး စစ်အာ ဏာရှင်စနစ်နှင့် တစ်ပါတီအာဏာရှင်စနစ်တို့၏ ဆိုးကျိုးများကို ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံး ခါးစည်းခံနေကြရသည်။

စစ်အုပ်စုက တစ်ပါတီအာဏာရှင်စနစ် ထူထောင်နိုင်ရေးအတွက် ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော ၁၉၇၄ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို ရှစ်လေးလုံးအရေးတော်ပုံကြီးဖြင့် ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံးက ဖျက်သိမ်းနိုင်ခဲ့ပြီး စစ်အာဏာရှင်စနစ် ထူထောင်ရေးအတွက် လူထုဆန္ဒ မပါဘဲ အတင်းအဓမ္မ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကိုလည်း ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁) ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို ဆန့်ကျင်သည့် လူထုလှုပ်ရှားမှုကြီးဖြင့် ဖျက်သိမ်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။ စစ်ကောင်စီသည် သူတို့ကိုယ်တိုင် ရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ဆန့်ကျင်၍ အာဏာသိမ်းခဲ့သောကြောင့် ထိုအာဏာသိမ်းမှုသည်ပင်လျှင် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပျက်ပြယ်သွားစေခဲ့သည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ကျင်းပခဲ့သော ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲစာရင်းမှားယွင်းသည် ဟု အကြောင်းပြ၍ ဖြစ်ပွားသော စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို ဆန့်ကျင်ပြီး အကြမ်းမဖက် ငြိမ်းချမ်း စွာဖြင့် ဆန္ဒဖော်ထုတ်သည့် လူထုလှုပ်ရှားမှုများကို CDM လှုပ်ရှားမှု၊ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်ကိုယ်စား

ပြည်ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း အပါအဝင် လူငယ်၊ အမျိုးသမီး၊ ဝန်ထမ်း၊ အလုပ်သမားနှင့် သမဂ္ဂများ က အစပြု၍ အမျိုးသမီး အဖွဲ့အစည်းများအပါအဝင် အရပ်ဖက် လူထုအဖွဲ့အစည်းများ၊ သပိတ်ကော်မတီများ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံ၊ လူထုလူတန်းစား အလွှာအသီးသီး၊ စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို လက်မခံသော နိုင်ငံရေးပါတီများ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် သော လူထုလှုပ်ရှားမှုသပိတ်တိုက်ပွဲများ ပြည်ထောင်စုတဝှမ်းလုံးတွင် ပြုလုပ်နေကြသည်။ ထိုအာဏာသိမ်းမှု ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်သော သက်ဆိုင် သူများ (Stakeholders) ၏ စုပေါင်း ခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် တစ်ခုတည်းသောအင်အားစုကို ဖွဲ့စည်းထူထောင်နိုင်မှသာ စစ်အာဏာရှင် စနစ်ကို အပြီးသတ် တိုက်ဖျက်ချေမှုန်း သွားနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်သည်။ စစ်အာဏာရှင်စနစ် အပါအဝင် အာဏာရှင်စနစ်မှန်သမျှကို အမြစ်ပြုတ်တိုက်ဖျက်နိုင်မှသာ ဒီမိုကရေစီရေး၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်း ခွင့် အခွင့်အရေးများကို အပြည့်အဝ အာမခံချက် ပေးနိုင်သည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းပြီး ခိုင်မာသော ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုကို ထူထောင်နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်သည်။

ဤ“ပဋိညာဉ်”အား လက်ခံသဘောတူညီကြသည့် အဖွဲ့အစည်းများသည် ဖော်ပြပါ စံတန်ဖိုးများကို ကိုင်စွဲပြီး အာဏာရှင်စနစ်ပပျောက်ရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု ပေါ်ပေါက်ရေးတို့အတွက် အဆင့်လိုက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက် ရာတွင် နိုင်ငံရေးလမ်းပြမြေပုံ၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြခံဥပဒေရေးဆွဲရာတွင် အခြေခံရမည့် လမ်းညွှန် အခြေခံမူများ၊ အခြေခံမူဝါဒများဖြင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုကြီးကို ကြိုးပမ်း တည်ဆောက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သန္နိဋ္ဌာန်ချအပ်ပါသည်။ ပဋိညာဉ်ကို လက်ခံသဘော တူညီကြသူများ၏ စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုမှတဆင့် စုပေါင်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် မှုများသည် လိုရာပန်းတိုင်သို့ တွန်းပို့ရောက်ရှိနိုင်မည့် စုပေါင်းအင်အားကို ဖြစ်ပေါ် စေမည်ဖြစ်ကြောင်း ခိုင်မာသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် ဤပဋိညာဉ်ကြီးအား အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်း လိုက်သည်။

အခန်း (၁)
ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်

အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီသည် ပြည်သူလူထု၏ ဖက်ဒရယ်နှင့် ဒီမိုကရေစီ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဆန္ဒသဘောထားများကို လျစ်လျူရှုကာ နိုင်ငံအဆင့် အကြမ်းဖက်မှုလုပ်ရပ်များ ဆောင်ရွက်နေသည်။ ဤအခြေအနေတွင် ပြည်သူလူထု ကိုယ်စားပြုမှုရှိသော အဖွဲ့အစည်း များ၏ အခွင့်အာဏာပေးအပ်ထားသည့် ညီလာခံ (Assembly) တစ်ရပ်နှင့် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအစိုးရ (National Unity Government) ကို ဖွဲ့စည်းရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဤအခြေအနေတွင် အာဏာရှင်ကို ဆန့်ကျင်သည့် ပြည်သူလူထုကိုယ်စားပြုမှုရှိသော အဖွဲ့အစည်းများက ဦးဆောင်၍ အခန်း (၃) တွင် ဖော်ပြထားသော နိုင်ငံရေးလမ်းပြ မြေပုံနှင့်အညီ တိုင်းပြည် ပြန်လည်တည်ငြိမ် အေးချမ်းသာယာစေရန်၊ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အနာဂတ် တိုင်းပြည်အတွက် ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအသစ်တစ်ခု ပေါ်ထွက် လာရန်နှင့် ထိုဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအားဖြင့် စစ်မှန်သော အရပ်သား အစိုးရများ ပေါ်ထွက် လာရန်အတွက် ဤသဘောတူ ပဋိညာဉ်ကြေညာစာတမ်းကို ကတိကဝတ်ပြုသည့် အဖွဲ့ အစည်းများသည် အတူတကွ စုပေါင်းသန္နိဋ္ဌာန်ပြု၍ ဆောင်ရွက်သွားရန် ရည်ရွယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် အဓိကအရေးကြီးသည့် ပြည်ထောင်စုအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ပဋိပက္ခများ၊ အရင်းခံပြဿနာများကို အပြီးသတ်ချုပ်ငြိမ်းစေနိုင်ရန် အတွက်လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံး ပူးပေါင်းပါဝင် လက်တွဲနိုင်ရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကို ကျင့်သုံးပြီး တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်တို့ကို အာမခံသော ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုတွင် ပြည်ထောင်စုဝင်လူမျိုးများအားလုံး၊ နိုင်ငံသားများ အားလုံး လွတ်လပ်ခြင်း၊ တန်းတူညီမျှခြင်း၊ တရားမျှတခြင်းတို့ကို အခြေခံကာ အပြန်အလှန် အသိ အမှတ်ပြုလေးစားမှု၊ ချစ်ကြည်ရိုင်းပင်းမှု၊ သွေးစည်းညီညွတ်မှုတို့ကို တည်ဆောက်ပြီး ငြိမ်းချမ်းစွာ အေးအတူပူအမျှ အတူတကွ ယှဉ်တွဲနေထိုင်နိုင်သော သာယာဝပြောသည့် ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုအား တည်ဆောက်ရန် လည်းကောင်း အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သွားရန် ရည်ရွယ်သည်။

၁။ စစ်အာဏာရှင်စနစ် အပါအဝင် အာဏာရှင်စနစ် မှန်သမျှ ပပျောက်ရေး။

၂။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အပြီးသတ် ဖျက်သိမ်းရေး။

၃။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေး။

၄။ အရပ်သား ပြည်သူ့အစိုးရ ပေါ်ထွန်းရေး။

အခန်း (၂)
ပဋိညာဉ်တွင် ပါဝင်သည့် အစုအဖွဲ့များ (Members of the Charter)

ဤပဋိညာဉ်တွင် ဖော်ပြပါ ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်တို့ကို စုပေါင်း အကောင် အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အောက်ပါနယ်ပယ်များမှ အစုအဖွဲ့များ ပူးပေါင်းပါဝင် ကြသည်။

၁. ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ အပါအဝင် ရွေးကောက်ခံ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ

၂. နိုင်ငံရေးပါတီများ

၃. သမဂ္ဂများ၊ အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်နှင့်လူနည်းစုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ အပါအဝင် အရပ်ဖက်လူထုအဖွဲ့အစည်းများ၊ အာဏာရှင်စနစ်ဆန့်ကျင်ရေး CDM လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုသပိတ်လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့ အစည်းများ

၄. တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ (Ethnic Resistance Organizations)

၅. ကြားကာလ ပြည်နယ်/ဖက်ဒရယ်ယူနစ် ကိုယ်စားပြုနှင့် လူမျိုးအခြေပြု အဖွဲ့အစည်း/ ကောင်စီများ

ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီမှ ထုတ်ဝေသည်။

အခန်း (၃)
အကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ငန်းစဉ် (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံရေးလမ်းပြမြေပုံ

၁. စစ်အာဏာသိမ်းမှု အဆုံးသတ်နိုင်ရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ထူထောင်ရေးအတွက် စစ်အာဏာရှင်စနစ်အပါအဝင် အာဏာရှင်စနစ်မှန်သမျှ ပြုတ်ကျသည်အထိ ဝန်ထမ်းများ၏ CDM လှုပ်ရှားမှုများ အပါအဝင် လူထု အထွေထွေသပိတ်လှုပ်ရှားမှုများကို အဆက်မပြတ် ဆက်လက်လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက် နိုင်ရေး စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်း၊ အားပေးခြင်းနှင့် ပံ့ပိုးကူညီခြင်း။

၂. ရွေးကောက်ခံ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ များ ဖွဲ့စည်း၍ ကဏ္ဍအလိုက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

၃. နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာသဘောတူညီချက်များ ဆွေးနွေးအတည်ပြုနိုင်ရေးနှင့် ရှေ့လုပ်ငန်း စဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် မိတ်ဖက် နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် သမဂ္ဂများ၊ အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်နှင့် လူနည်းစုဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများအပါအဝင် အရပ်ဖက်လူထုအဖွဲ့အစည်းများ လက်တွဲ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခင်းအကျင်း ဖော်ဆောင်ခြင်း။

၄. ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်ကို ရေးဆွဲအတည်ပြုခြင်း။

၅. ဤပဋိညာဉ်နှင့်အညီ ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (Interim National Unity Government) ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ဥပဒေပြုရေးနှင့် တရားရေးမဏ္ဍိုင်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများကို ဖွဲ့စည်းခြင်း။

၆. အာဏာရှင်စနစ် အပြီးတိုင်ချုပ်ငြိမ်းရေး နှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးအတွက် ဘုံပန်းတိုင်တူ အင်အားစုအားလုံးပါဝင်သော ပြည်သူ့ ညီလာခံ တစ်ရပ် ခေါ်ယူကျင်းပခြင်း။

၇. အာဏာရှင်စနစ် ပပျောက်ရေး၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဖျက်သိမ်းရေးနှင့် ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးအတွက် မဟာဗျူဟာချမှတ်၍ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၈. အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲခြင်း။

၉. အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ အစိုးရဖွဲ့စည်းခြင်း။

၁၀. တိုင်းပြုပြည်ပြုညီလာခံ (Constitutional Assembly) ခေါ်ယူကျင်းပပြီး ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲအတည်ပြုခြင်း။

၁၁. တိုင်းပြုပြည်ပြုညီလာခံက ရေးဆွဲအတည်ပြုထားသည့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ဖွဲ့စည်း ပုံအခြေခံဥပဒေကို လူထုဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပပြီး အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခြင်းနှင့် ရွေးကောက် ပွဲကျင်းပခြင်း။

၁၂. အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဥပ ဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင်များကို ဖွဲ့စည်းပြီး ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေစနစ် (Constitutionalism) အရ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း။

အခန်း (၄)
ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲခြင်း

ဤပဋိညာဉ်ကိုအခြေခံ၍ အောက်ဖော်ပြပါ လမ်းညွှန်အခြေခံမူများ ချမှတ်ကာ အနာ ဂတ် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ (မူကြမ်း)ကို ရေးဆွဲရမည်။

အပိုင်း (၁) ပြည်ထောင်စုမျှော်ရည်ချက်နှင့် စံတန်ဖိုး
အပိုင်း (၂) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်အခြေခံမူများ
အပိုင်း (၃) အခြေခံမူဝါဒများ

အပိုင်း (၁)
ပြည်ထောင်စုမျှော်ရည်ချက်နှင့် စံတန်ဖိုး

ပြည်ထောင်စုမျှော်ရည်ချက် (Union Vision)

လွတ်လပ်မှု၊ တရားမျှတမှု၊ တန်းတူညီမျှမှုကို အာမခံပြီး ငြိမ်းချမ်းသည့် ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်မည်။

ပြည်ထောင်စုစံတန်ဖိုး (Union Values)

ပြည်ထောင်စုကြီးကို တည်ဆောက်ရန်အတွက် အောက်ပါတို့ကို စံတန်ဖိုးအဖြစ် ယုံကြည်လက်ခံသည်။

၁. အခြေခံလူ့အခွင့်အရေး (Fundamental Human Rights)
၂. ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေး (Democratic Rights)
၃. လူနည်းစုအခွင့်အရေး (Minority Rights)
၄. တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် (Equality and Self–Determination)
၅. စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှု (Collective Leadership)
၆. စုံလင်ကွဲပြားမှုကို အပြန်အလှန်လေးစား အသိအမှတ်ပြုခြင်း (Pluralism, Mutual Re–spect and Mutual Recognition)
၇. သဟဇာတဖြစ်ခြင်းနှင့် မတူကွဲပြားမှုကို လက်ခံသော ညီညွတ်ခြင်း (Unity in Diversity)
၈. ဂျန်ဒါ တန်းတူရေး (Gender Equality)
၉. ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမရှိခြင်း (လူမျိုး၊ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှု၊ ဘာသာစကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ကျား/မ၊ မသန်စွမ်းမှု၊ လိင်စိတ်ခံယူမှု) (Non–Discrimination)

အပိုင်း (၂)
ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်အခြေခံမူများ

၁. ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များနှင့် ယင်းပြည်နယ်များအတွင်းရှိ ပြည်သူတို့သည် အချုပ်အခြာအာဏာ၏ မူရင်းပိုင်ရှင်များ ဖြစ်သည်။

၂. ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုကို တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် အပြည့်အဝ ရှိသော ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များအားလုံး (ဖက်ဒရယ်ယူနစ်အားလုံး) တို့သည် နိုင်ငံရေးအရ တန်းတူသည်။

၃. ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များသည် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိသည်။

၄. အာဏာခွဲဝေမှု (Division of Power)၊ သယံဇာတခွဲဝေမှု (Revenue Sharing) နှင့် ဖက်ဒရယ် ဘဏ္ဍာရေးစနစ် (Fiscal Federalism) တို့ကို ကျင့်သုံးသည်။ ထိုသို့ ခွဲဝေရာတွင် ပြည်သူလူထုနှင့် အနီးကပ်ဆုံးအစိုးရအဆင့်က လုပ်ဆောင်နိုင်သည်အထိ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုသောစနစ် (Subsidiarity Principle) ကို ကျင့်သုံးသည်။

၅. ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုလုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာတပ်ဖွဲ့များ အားလုံးသည် ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသော အရပ်သားအစိုးရ၏ ကွပ်ကဲမှု နှင့် စီမံအုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ရှိရမည်။ လူသားလုံခြုံရေးကို အခြေခံသည့် မူဝါဒ ကျင့်သုံးရမည်။

အပိုင်း (၃)
ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ အခြေခံမူဝါဒများ

ပြည်ထောင်စု၏အသွင်သဏ္ဌာန်

၁. ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝကျင့်သုံးသော၊ တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင် ပြဋ္ဌာန်း ခွင့် အပြည့်အဝရှိသော၊ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအင်္ဂါရပ်များနှင့် ပြည့်စုံသော ဖက်ဒရယ် ဒီမိုက ရေစီပြည်ထောင်စုကို တည်ဆောက်မည်။

၂. ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုကို ဒီမိုကရေစီရေး၊ တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်း ခွင့် အပြည့်အဝရှိသော ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။

၃. ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်တိုင်းတွင် သီးခြားဥပဒေပြုရေးအာဏာ၊ သီးခြား အုပ်ချုပ် ရေး အာဏာနှင့် သီးခြားတရားစီရင်ရေးအာဏာတို့ ရှိသည်။

ပြည်ထောင်စုအချုပ်အခြာအာဏာ

၄. ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များနှင့် ယင်းပြည်နယ်များရှိ ပြည်သူလူထုသည် အချုပ် အခြာအာဏာ၏ မူရင်းပိုင်ရှင်များဖြစ်ကြသည်။

၅. ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုအချုပ်အခြာအာဏာ၏မဏ္ဍိုင် (၃) ရပ်ဖြစ်သည့် ဥပဒေပြုရေးအာဏာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာနှင့် တရားစီရင်ရေးအာဏာတို့ကို လွတ်လပ် စွာ ပိုင်းခြားကျင့်သုံးခြင်းနှင့် အပြန်အလှန် ထိန်းကျောင်းခြင်း ရှိစေရမည်။

၆. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏ အချုပ်အခြာအာဏာကို ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များအကြား ခွဲဝေကျင့်သုံးခြင်း ရှိရမည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်များ အကြား စနစ်တကျ အာဏာခွဲဝေကျင့်သုံးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စု အာဏာ၊ ပြည်နယ် အာဏာနှင့် ထပ်တူပြုအာဏာများကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းရမည်။ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များအားလုံး၏ ဘုံအကျိုးစီးပွားအတွက် ကျင့်သုံးရန် လိုအပ်သော အခွင့်အာဏာများကိုသာ ပြည်ထောင်စုသို့ အပ်နှင်းသည်။ ပြည်ထောင်စုအာဏာ၊ ပြည်နယ် အာဏာနှင့် ထပ်တူပြုအာဏာများတွင် ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသည့် ကြွင်းကျန် အာဏာများသည် ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ် များတွင် တည်ရှိသည်။

ပြည်ထောင်စုဥပဒေပြုရေး

၇. ဖက်ဒရယ်လွှတ်တော်ကို အာဏာတူသည့် ဖက်ဒရယ်အထက်လွှတ်တော်နှင့် ဖက်ဒရယ်အောက်လွှတ်တော်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ အထက်လွှတ်တော်ကို ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်အသီးသီးက တူညီသော အရေအတွက်ဖြင့် ရွေးချယ်စေလွှတ်သည့် ရွေးကောက်ခံ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ အောက်လွှတ်တော်ကို မြို့နယ် အပေါ်တွင် အခြေခံ၍သော်လည်းကောင်း၊ လူဦးရေအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ သော်လည်း ကောင်း ရွေးကောက်ပွဲများတွင် မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများက ရွေးကောက်တင် မြှောက် လိုက်သည့် ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ ယင်းလွှတ်တော်နှစ်ရပ်က ပြည် ထောင်စု ဥပဒေများကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းသည်။

ပြည်ထောင်စုအုပ်ချုပ်ရေး

၈. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သည် ဝန်ကြီးချုပ်ဦးဆောင်သောစနစ် (Parliamentary System) ဖြစ်သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးဆောင်သောစနစ်တွင် ပြည်ထောင် စု ဦးသျှောင် သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စု သမ္မတ ထားရှိသောစနစ် ဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေးနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာတရားရုံး

၉. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေးအာဏာကို ကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်နှင့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တရားရုံးများ အဆင့် ဆင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိရမည်။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုသမ္မတက အဆိုပြု တင်သွင်း လာသော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တရားသူကြီးချုပ်အား ဖက်ဒရယ်လွှတ်တော်က စိစစ်အတည်ပြုပေးရမည်။

၁၀. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်အကြားတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်နယ် အချင်းချင်းအကြားတွင်သော်လည်းကောင်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သော အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လွတ်လပ်သော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေဆိုင်ရာတရားရုံးကို ဖွဲ့စည်းထူထောင်ရမည်။

၁၁. ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေသည် ပြည်ထောင်စု၏ အမြင့်ဆုံးဥပဒေဖြစ်သည်။

ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီမှ ထုတ်ဝေသည်။

ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ

၁၂. ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များသည် ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေများကို ရေး ဆွဲပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိသည်။

၁၃. ပြည်နယ်တွင်း ဒေသန္တရအဆင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေတွင် ရှင်းလင်းတိကျစွာ ဖော်ပြပြီး ၎င်း၏အခွန်ဘဏ္ဍာကောက်ယူနိုင်သည့် စာရင်းများကို တိကျစွာ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားရမည်။

၁၄. ပြည်နယ်အတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတိုင်း၏ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးတမ်း စသည့် ကဏ္ဍအသီးသီးနှင့် သက်ဆိုင်သော အခွင့်အရေး များကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်း မြှင့်တင်ပေးရမည်။

၁၅. ပြည်နယ်များ၏ ရုံးသုံးဘာသာစကားကို သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်က သင့်လျော်သလို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

လွတ်လပ်သော ကော်မရှင်များ

၁၆. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတွင် အောက်ဖော်ပြပါ လွတ်လပ်သော ကော်မရှင်များကို ဖွဲ့စည်းရမည်။ ထို့အပြင် အခြားကော်မရှင်များကိုလည်း လိုအပ်သလိုတိုးချဲ့ ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

(က) အကျင့်ပျက်ခြစားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင် (Anti–Corruption Commission)

(ခ) ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (Election Commission)

(ဂ) ခွဲခြားမှုပပျောက်ရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် (Anti–Discrimination and Human Rights Commission)

(ဃ) သတင်းအချက်အလက် သိပိုင်ခွင့်ကော်မရှင် (Right to Information Commission)

(င) ဂျန်ဒါအခြေပြုအကြမ်းဖက်မှုနှင့် အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုဆိုင်ရာ ကော်မရှင် (Commission on Gender–based Violence and Domestic Violence)

(စ) အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ တရားမျှတမှုဆိုင်ရာ အမှန်တရားနှင့် ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကော်မရှင် (Transitional Justice, Truth and Reconciliation Commission)

(ဆ) လူနည်းစုအခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မြှင့်တင်ရေးကော်မရှင် (Minority Rights Commission)

(ဇ) နေရပ်စွန့်ခွာသူများ ပြန်လည်နေရာချထားရေးကော်မရှင် (Commission for the Resettlement of the Displaced People)

(ဈ) အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးကော်မရှင် (Women Rights Commission)

(ည) ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးကော်မရှင် (Child Rights Commission)

(ဋ) အလုပ်သမားနှင့် လယ်သမားအခွင့်အရေးကော်မရှင် (Labor and Farmer Rights Commission)

(ဌ) တောင်သူလယ်သမားနှင့် မြေယာဆိုင်ရာအခွင့်အရေးကော်မရှင် (Farmer and Land Rights Commission)

(ဍ) ခြားနားစွမ်းသူများအခွင့်အရေးကော်မရှင် (Rights of the Differently Abled Com–mission)

(ဎ) လူငယ်ရေးရာကော်မရှင် (Youth Affairs Commission)

(ဏ) ဂျန်ဒါတန်းတူရေးကော်မရှင် (Gender Equality Commission)

နိုင်ငံရေးနှင့်ဘာသာရေး

၁၇. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုသည် နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေး ရောယှက်ခြင်း မရှိသော၊ ဘာသာရေးကို အခြေမခံသော နိုင်ငံရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်။

ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဖက်ဒရယ်စနစ် (Fiscal Federalism)

၁၈. ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရနှင့် ပြည်နယ်အဆင့် အစိုးရများအကြား တိကျ၍ စည်းစနစ်ကျသော အခွန်ဘဏ္ဍာ ကောက်ခံသည့် စာရင်းကို တိကျစွာ ဥပဒေပြု ပြဋ္ဌာန်းထားရမည်။ ပြည်ထောင်စုအခွန်ဘဏ္ဍာ ကောက်ခံသော ယန္တရားနှင့် ပြည်နယ်အခွန်ဘဏ္ဍာ ကောက်ခံသော ယန္တရားတို့ သီးခြားစီ ရှိရမည်။

၁၉. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်တို့အကြား ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ခွဲဝေခြင်း (Fiscal Management and Sharing) ဆိုင်ရာဥပဒေများကို ရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းရမည်။ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များ ဘက်စုံညီမျှဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး အတွက် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ သာတူညီမျှရေးအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းထားရမည်။

မြေနှင့် သဘာဝသယံဇာတ

၂၀. မြေနှင့် သဘာဝသယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေများကို သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ် များက လွတ်လပ်စွာ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၂၁. ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြေနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များအားလုံး၏ မူရင်း ပိုင်ရှင်သည် ပြည်နယ်အတွင်းနေထိုင်သော ပြည်နယ်သားများဖြစ်သည်။ ပြည်နယ် အတွင်းရှိ သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ စူးစမ်းရှာဖွေခြင်း၊ တူးဖော် ထုတ်လုပ်သုံးစွဲခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း စသည်တို့ကို ပြည်နယ်က လွတ်လပ်စွာ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

၂၂. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတွင် သယံဇာတမှ ရရှိသော ဘဏ္ဍာငွေများကို သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်က စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် နှင့် အကျိုးခံစားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၂၃. သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ ထုတ်ယူသုံးစွဲရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ ဒေသခံများ၏ သဘောဆန္ဒကို ရယူရမည့်အပြင် ထိုဒေသ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုလည်း တိုက်ရိုက် အကျိုးပြုမှု ရှိရမည်။ သဘာဝသယံဇာတများ ထုတ်ယူသည့်အတွက် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် လူထုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် သက်ရောက်သည့် ဆိုးကျိုးများနှင့် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးသွားသော ဂေဟစနစ်ကို ပြန်လည်ကုစားရေးအတွက် သီးခြားအခွန်ငွေ ကောက်ခံ ပြီး ရန်ပုံငွေအစီအစဉ် တစ်ရပ်ကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းထားရမည်။

အခြေခံအခွင့်အရေးများ

၂၄. ပြည်ထောင်စုတွင် နေထိုင်သူတိုင်းသည် အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးများကို အပြည့်အဝ ခံစားခွင့် ရှိရမည်။

၂၅. ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအားလုံးသည် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းအလိုက် ခံစားခွင့်ရှိသည့် တသီးပုဂ္ဂလအခွင့်အရေးများနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ လူမျိုးအလိုက် ခံစားခွင့်ရှိသည့် စုပေါင်းအခွင့်အရေးများနှင့် အစုအဖွဲ့အလိုက် ခံစားခွင့်ရှိသည့် စုပေါင်းအခွင့်အရေးများကို အပြည့်အဝ ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိရမည်။

၂၆. ပြည်ထောင်စု၏ နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူထားသော ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားတိုင်းသည် နိုင်ငံသားများ၏ အခြေခံအခွင့်အရေး (Citizen Rights) များ၊ တသီးပုဂ္ဂလ အခွင့်အရေးများ (Individual Rights) နှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ (Cultural Self–Determination) ကို အပြည့်အဝ ခံစားခွင့်ရှိရမည်။

၂၇. နိုင်ငံသားတိုင်းသည် အခြေခံအကျဆုံးဖြစ်သည့် တသီးပုဂ္ဂလအခွင့်အရေးများကို လူမျိုး၊ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှု၊ ကျား/မ၊ မသန်စွမ်းမှု၊ လိင်စိတ်ခံယူမှုတို့ကို အခြေမခံဘဲ အပြည့်အဝ ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ

စီးပွားရေးဆိုင်ရာအခွင့်အရေးများ

၂၈. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားတိုင်းသည် တရားသဖြင့် ရှာဖွေရရှိထားသော ပစ္စည်းဥစ္စာများ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ လွှဲပြောင်းခွင့်၊ ထုခွဲရောင်းချပိုင်ခွင့်၊ အမွေဆက်ခံပိုင်ခွင့် ရှိရမည်။

၂၉. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားတိုင်း၏ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို အများပြည်သူ အကျိုးအတွက်သာလျှင် ဥပဒေနှင့်အညီ ရုပ်သိမ်းမှု ပြုလုပ်နိုင်စေရမည်။ ရုပ်သိမ်းခံရသူ ၏ အကျိုးနှင့် အများပြည်သူတို့၏ အကျိုးကို တရားမျှတစွာ ချိန်ဆ၍ ထိုက်တန်သော လျော်ကြေးပေးပြီးမှသာ သိမ်းယူခွင့်ရှိစေရမည်။

၃၀. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဇာတိ၊ ကိုးကွယ်ရာဘာသာ၊ အဆင့်အတန်း၊ ကျား/မ၊ လိင်စိတ်ခံယူမှု၊ မသန်စွမ်းမှု၊ အသား အရောင်၊ လူမျိုး၊ အသက်အရွယ်အပေါ် မူတည်၍ ခွဲခြားခံရခြင်း မရှိစေရဘဲ အလုပ်ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်နှင့် အလုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေး ရှိစေရမည်။

၃၁. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားတိုင်းသည် မိမိ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် လွတ်လပ်စွာ စီးပွားရှာဖွေခွင့်နှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများကို လွတ်လပ်စွာ တည်ထောင်ခွင့်ရှိသည်။

၃၂. အထက်အပိုဒ်(၃၁)ပါ အခွင့်အရေးကို ကျင့်သုံးရာတွင် ပြည်ထောင်စုက ချမှတ်ထားသော စီးပွားရေးဆိုင်ရာမူဝါဒများ၊ စီမံကိန်းများ၊ နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေး၊ ပြည်သူလူထု၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ကျန်းမာရေးတို့ကို ထိခိုက်မှု မရှိစေရ။

၃၃. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားတိုင်းသည် လွတ်လပ်စွာ တီထွင်ဖန်တီးပိုင်ခွင့်နှင့် နည်းပညာ မူပိုင်ခွင့်တို့ကို ဥပဒေနှင့်အညီ ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။

၃၄. မိရိုးဖလာ သဘာဝအမွေအနှစ်များ၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အမွေအနှစ်များနှင့် ဓလေ့ ထုံးတမ်းအစဉ်အလာအရ သီးသန့်ပိုင်ဆိုင်လာခဲ့သော နည်းပညာဆိုင်ရာ အမွေအနှစ် များကို သက်ဆိုင်ရာ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှ အစဉ်အဆက် ထိန်းသိမ်းပိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုပိုင်ခွင့်၊ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်နှင့် လက်ဆင့်ကမ်းပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။

၃၅. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားတိုင်းသည် မိမိနေရင်းပြည်နယ်မှ အခြားပြည်နယ် တ

ရပ်ရပ်သို့ အခြေချနေထိုင်ခြင်း၊ စီးပွားရှာဖွေခြင်းတို့သည် သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်၏ တရား ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက် များနှင့်အညီသာလျှင် ဖြစ်စေရမည်။

၃၆. နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်ထောင်စုလုပ်ပိုင်ခွင့်၊ ပြည်နယ် လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ ထပ်တူပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။ ကြွင်းကျန်လုပ်ပိုင်ခွင့် များသည် ပြည်နယ်များ၌ တည်ရမည်။

လူမှုရေးဆိုင်ရာအခွင့်အရေး

၃၇. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားတိုင်းသည် –

(က) လွတ်လပ်စွာ ပညာသင်ကြားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မိမိနှစ်သက်ဝါသနာပါရာ အတတ်ပညာ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ၊ အဆင့်မြင့်ပညာများကို လွတ်လပ်စွာရွေးချယ်ပိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။

(ဂ) အခြေခံပညာရေးကို မသင်မနေရအဖြစ် အခမဲ့သင်ကြားခွင့် ရရှိစေရမည်။

၃၈. တိုင်းရင်းသားများ၏ မိခင်ဘာသာစကားအခြေပြု ဘာသာစကားစုံပညာသင်ကြား ရေး စနစ်ကို ပြည်နယ်များ၏ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းပိုင်ခွင့်နှင့်အညီ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရမည်။ ဖယ်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပညာရေးကို အကောင်အထည်ဖော် ကျင့်သုံး မည်။

၃၉. တက္ကသိုလ်များ၊ ကောလိပ်များ၊ သိပ္ပံများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့် ပညာသင်ကျောင်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေ နှင့်အညီ တည်ထောင်ပိုင်ခွင့်ကို အာမခံရမည်။

၄၀. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသားတိုင်းသည် အခြေခံကျန်းမာရေး ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုနှင့်ကုသမှုကို အခမဲ့ ရယူခံစားပိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။ ဖက်ဒရယ် ကျန်းမာရေး စနစ် ဖော်ဆောင်ကျင့်သုံးရမည်။

၄၁. ပြည်ထောင်စုအတွင်း နေထိုင်သူများအားလုံးသည် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ ကိုလည်း တန်းတူညီမျှစွာ ခံစားခွင့်ရှိရမည်။

သတင်းမီဒီယာအခွင့်အရေးများ

၄၂. သတင်းမီဒီယာများ၏ လွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်ပိုင်ခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ သတင်းရယူပိုင်ခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ သတင်း တင်ပြပိုင်ခွင့်တို့အား အကာအကွယ်ပေးရမည်။

ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအခွင့်အရေးများ

၄၃. တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အစုအဖွဲ့အခွင့်အရေးများဖြစ်သော ဘာသာစကား၊ သမိုင်း အမွေအနှစ်၊ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းအစဉ်အလာများနှင့် အထိမ်းအမှတ် လက္ခဏာများကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မြှင့်တင်ခွင့် ရှိစေရမည်။

၄၄. ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတွင် မှီတင်းနေထိုင်သူတိုင်းသည် မိမိတို့လူမျိုး၏ ဘာသာ စကား နှင့် စာပေတို့ကို လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်၊ သင်ကြားပိုင်ခွင့်၊ တိုးတက် ပြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

အထူးစီမံဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာအခွင့်အရေးများ

၄၅. တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ ရိုးရာဓလေ့ ထုံးတမ်းအစဉ်အလာများ၊ ဘာသာစကား များကို နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ စံနှုန်းများနှင့်အညီ လွတ်လပ်စွာ ထိန်းသိမ်း ကာကွယ် မြှင့်တင်ခွင့် ရှိစေရမည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ မွေးရာပါ အခွင့်အရေး အဖြစ် ပိုင်ဆိုင် ထားသော အမျိုးသားလက္ခဏာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး။ များကို မည်သည့် အခြေအနေတွင်မျှ ရုတ်သိမ်းဟန့်တားခြင်း မရှိစေရ။

၄၆. တိုင်းရင်းသားများသည် လူမှုစီးပွား၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ သာတူညီမျှစွာ ခံစားခွင့်ရှိရမည်ဖြစ်ပြီး တိုးတက်မြှင့်တင်ပေးသည့် ဆောင်ရွက်ချက်များ (Progressive actions/Affirmative Actions) များကိုလည်း ခံစားခွင့်ရှိစေရမည်။

၄၇. လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ ကျား/မ၊ မသန်စွမ်းမှု(ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ)၊ လိင်စိတ်ခံယူမှု၊ အသားအရောင်ကို အခြေခံပြီး တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု များ နှင့် အခြားသော မည်သည့်ခွဲခြားဆက်ဆံမှု မှန်သမျှကိုမဆို လုံးဝ ပိတ်ပင် ဟန့်တား ရမည့် အပြင် ထိုအခွင့်အရေးများကို မြှင့်တင်ခြင်း၊ ကာကွယ်ခြင်းနှင့် လေးစားလိုက်နာ ခြင်းများ ရှိ ရမည်။

၄၈. ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုအတွင်း တန်းတူရေးကို အကောင်အထည်။ ဖော်နိုင် ရန်အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့် အခန်းကဏ္ဍ အဆင့်ဆင့်တွင် အမျိုးသမီး များ အနည်းဆုံး ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း ပါဝင်ရေးမှုကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၉. ကလေးသူငယ်များဆိုင်ရာအခွင့်အရေး

(က). ကလေးငယ်တိုင်းသည် အရွယ်မရောက်သေးသူအဖြစ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုကို ရရှိခံစားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ကလေးငယ်တိုင်းသည် အမျိုးသားထုတရပ်လုံး၏ ဖေးမကူညီမှုကို ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

(ခ). ကလေးများအား မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူတို့၏ ဆန္ဒမပါဘဲ ၎င်းတို့၏ မိသားစုထံမှ ကွဲကွာအောင် မပြုလုပ်ရ။ ကလေးများကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် သွန်သင်ပြုပြင်ခြင်းတို့သည် မိဘတို့၏ သဘာဝအခွင့်အရေးဖြစ်သည်။ ကလေး သူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံ သဘောတူစာချုပ်နှင့်အညီ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က ပြဋ္ဌာန်းထားသော ကလေးသူငယ် အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုလည်း လိုက်နာကျင့်သုံးရမည်။ အကယ်၍ မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူတို့က ဝတ္တရားပျက်ကွက်လျှင် သော် လည်းကောင်း၊ တနည်းနည်းကြောင့် ကလေးများ ခိုကိုးရာမဲ့ဘဝသို့ ရောက်ရှိမည့် အခြေအနေမျိုးတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ကလေးများအား မိသားစုနှင့် ကွဲကွာ စေခြင်းကို ဥပဒေအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ). ကလေးများကို စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအရ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပြုရမည်။ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ ကျန်းမာရေး၊ အသက်အန္တရာယ်၊ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှု၊ ပညာသင်ကြားခွင့် တစ်ခုခုကို ထိခိုက်စေသော အလုပ်လုပ်ကိုင်စေခြင်းများမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရမည်။

(ဃ). ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က ကလေးများအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းပေးရမည်။

၅၀. အလုပ်သမားအခွင့်အရေး

အလုပ်သမားအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းရာတွင် အောက်ပါအချက်များ အပါအဝင် နိုင်ငံတကာစံချိန်စံနှုန်းသတ်မှတ်ချက်များ၊ သဘောတူညီချက်များနှင့်အညီ ပြည်နယ်လွှတ်တော်များနှင့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တို့မှ ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

(က) အလုပ်လုပ်သူတိုင်း လူ့ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်အညီ ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် –

(၁) သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများရရှိခွင့်

(၂) လူမှုဖူလုံရေးခံစားခွင့်နှင့် လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးခံစားခွင့်

(၃) မျှတသောအလုပ်ချိန်သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ အလုပ်လုပ်ခွင့်

(၄) အားလပ်ရက်နှင့် ခွင့်ရက်များခံစားခွင့်

(၅) အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ လွတ်လပ်စွာ တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းခွင့် (ILO Convention 87) နှင့် စုပေါင်းညှိနှိုင်းတောင်းဆိုခွင့် (ILO Convention 98) များရရှိစေရမည်။

(ခ) ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများနှင့် နိုင်ငံခြားမှ ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်သော နိုင်ငံခြားသား အလုပ်သမားများအတွက် ဥပဒေများ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်း ပေးရမည်။

၅၁။ တောင်သူလယ်သမားအခွင့်အရေး

(က) တောင်သူလယ်သမားတိုင်းသည် –

(၁). သီးနှံများကို လွတ်လပ်စွာ စိုက်ပျိုးခွင့်၊ ရောင်းချခွင့်၊ ထုတ်လုပ်ခွင့်၊

(၂) အခွန်ဟူသမျှ ငွေကြေးဖြင့် ပေးဆောင်ခွင့်၊

(၃) တောင်သူလယ်သမားသမဂ္ဂများ လွတ်လပ်စွာဖွဲ့စည်းခွင့် ရှိစေရမည်။

(ခ) တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေများကို သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍ အလိုက် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များနှင့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တို့က ပြဋ္ဌာန်းပေးရမည်။

တန်းတူအခွင့်အရေးဖော်ဆောင်ခြင်း

၅၂။ အဘက်ဘက်မှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနောက်ကျခြင်းနှင့် အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးခြင်းတို့ကို ခံစားနေရသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနှင့် အစုအဖွဲ့များအတွက်ဖြစ်စေ၊ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေနိမ့်ပါးလျက်ရှိသော နိုင်ငံသားအစုအဖွဲ့များအတွက်ဖြစ်စေ၊ အချို့သော ထုံးတမ်းစဉ်လာများအရ နိမ့်ချဖယ်ကြဉ်ခြင်း ခံထားရသော နိုင်ငံသားအစုအဖွဲ့များ အတွက်ဖြစ်စေ၊ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း၍ အထူးစီမံ ဆောင်ရွက်ချက်များဖြင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်း၊ စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းတို့သည် နိုင်ငံသားတိုင်း တန်းတူအခွင့်အရေး ရရှိစေရမည်ဟူသော ပြဋ္ဌာန်းချက်ကြောင့် အဟန့်အတား မဖြစ်စေရ။

၅၃။ ပြည်နယ်များအတွင်းရှိ လူနည်းစုများ (Minority within Minority) နိုင်ငံရေးဆုံးဖြတ်ချက် အခန်းကဏ္ဍတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်စေရန် အဆင့်ဆင့်သော နိုင်ငံရေးကဏ္ဍတို့တွင် ပါဝင်နိုင်ခွင့် အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရမည်။ ထို့အပြင် အခြားသော ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် အထူးစီမံဆောင်ရွက်ချက် (affirmative action) များကိုလည်း မူဝါဒချမှတ်ဖော်ဆောင်ပေးရမည်။

ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီမှ ထုတ်ဝေသည်။

၅၄။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအခွင့်အရေး

(က) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားတိုင်းသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုကြောင့် ကြုံတွေ့ခံစားရမည့် အတိဒုက္ခများမှ ကင်းလွတ်စေရမည့် အပြင် သဘာဝတရားနှင့် ကိုက်ညီ၍ ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သည့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရရှိရန် အခွင့်အရေး ရှိသည်။

(ခ) လူနည်းစုဌာနေတိုင်းရင်းသားတို့၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့် ရှောက်ခွင့်နှင့် ၎င်းတို့အခြေချနေထိုင်ရာဒေသအတွင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုကို ဖြစ်စေနိုင်သည့် သဘာဝသယံဇာတများ အလွန်အကျွံ ထုတ်ယူ သုံးစွဲခြင်းအပေါ် ကန့်သတ်ထိန်းချုပ်ခွင့်ရှိခြင်းကို ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု နှင့် သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်အစိုးရများကလည်း အသိအမှတ်ပြုရမည်။

ဖက်ဒရယ်လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာအခြေခံမူ

၅၅။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာမူဝါဒများသည် လူသားလုံခြုံရေးကို အခြေခံရမည်။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ဆိုင်ရာတပ်ဖွဲ့များ အားလုံးသည် ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသော အရပ်သားအစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ရှိရမည်။

၅၆။ ဖက်ဒရယ်လွှတ်တော်သည် ပြည်ထောင်စု၏ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများနှင့် ဥပဒေများကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းပေးရမည်။ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ အသုံးစရိတ်များကို ဖက်ဒရယ်လွှတ်တော်က စိစစ် အတည်ပြုပေးရမည်။

၅၇။ ပြည်ထောင်စုရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့တို့ကို သီးခြားစီ ဖွဲ့စည်းရမည်။ ပြည်နယ်လုံခြုံရေးတပ် ဖွဲ့စည်းခွင့်ရှိသည်။ ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ပြည်နယ်လုံခြုံရေး တပ်တို့သည် သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်အစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင်ရှိသည်။ ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ပြည်နယ်လုံခြုံရေးတပ်တို့၏ အသုံးစရိတ်များကို သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်လွှတ်တော်က စိစစ်အတည်ပြုပေးရမည်။

၅၈။ ပြည်ထောင်စုလုံခြုံရေးနှင့် အရေးပေါ်အခြေအနေတွင်လည်းကောင်း၊ သဘာဝ ကပ်ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များအား အသုံးပြုမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်အစိုးရတို့က ညှိနှိုင်း ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၅၉။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏ အမျိုးသားလုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းရမည်။ ၎င်းကောင်စီတွင် ပြည်နယ်လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးကောင်စီများမှ အနည်းဆုံး တစ်ဦးစီ အပါအဝင် ကောင်စီဝင် စုစုပေါင်း၏ (၃၀) ရာခိုင်နှုန်းထက် မကျော်သော ပြည်ထောင်စုအဆင့် ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။

ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုလုံခြုံရေးစနစ်

၆၀။ ပြည်ထောင်စု၊ ပြည်နယ် နှင့် ဒေသန္တရအရပ်သားအစိုးရများအကြား လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အာဏာများခွဲဝေခြင်း၊ အစုအဖွဲ့ သို့မဟုတ် လူပုဂ္ဂိုလ်အတွက် သီးခြားပေးအပ်ထားသော အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ခွဲဝေခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ အာဏာ ခွဲဝေခြင်းတို့ ကျင့်သုံးပြီး ဒေသခံတို့၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းများ၊ စိုးရိမ်ချက်များနှင့် လိုအပ်ချက်များကို ထင်ဟပ်ပုံဖော်သည့် သက်ဆိုင်ရာ ပထဝီအနေအထားအခြေခံ မဟာဗျူဟာများ ချမှတ်မှုနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများ တာဝန်ချထားမှုတို့ကို လုပ်ဆောင်ကာ ပြည်သူလူထုလုံခြုံရေး၊ ရပ်ရွာဘေးအန္တရာယ်တားဆီးရေးနှင့် ပြည်ထောင်စုကာကွယ်ရေးကို အာမခံသည့် လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ ဘက်ပေါင်းစုံလွှမ်းခြုံ ပူးပေါင်းပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ အင်အားစုများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု လုံခြုံရေးစနစ် တစ်ရပ် တည် ဆောက်ရမည်။

စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းခြင်း (Administration and Public Services)

၆၁။ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်မည့်သူများအား လေ့ကျင့်သင်ကြားရေးအတွက် မူဝါဒများရေးဆွဲခြင်း၊ ဝန်ထမ်းလေ့ကျင့် သင်ကြားရေးကျောင်းများတွင် သင်ကြားမည့် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းဆိုင်ရာ စံနှုန်းများ သတ်မှတ်ခြင်းကို ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရများ၏ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်နေသော နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး နှင့် နည်းပညာ အခင်းအကျင်းများနှင့်အညီ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများကို လိုအပ်သလို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြင်ဆင်ရမည်။

၆၂။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းရွေးချယ် လေ့ကျင့်သင်ကြားရေးကျောင်းများ သီးခြားဖွင့်လှစ်ပိုင်ခွင့်၊ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် နှင့် ဝန်ထမ်းများအား ရွေးချယ်ခန့်အပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီမှ ထုတ်ဝေသည်။

အစိုးရအချင်းချင်းအကြားဆက်ဆံရေး (Inter-Governmental Relations)

၆၃။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်ကြားတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်နယ် အချင်းချင်းကြားတွင်သော်လည်းကောင်း အငြင်းပွားစရာများ၊ ပြဿနာများ ပေါ်ပေါက် ပါက ပူးပေါင်းကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန်နှင့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို အတူတကွ ပူးပေါင်း လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အတွက် အကြီးအကဲများ ပူးတွဲကော်မတီကို သော်လည်း ကောင်း၊ လုပ်ငန်းကဏ္ဍအသီးသီးတို့တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ကဏ္ဍအလိုက် ဝန်ကြီးများ ပူးတွဲကော်မတီကို သော်လည်းကောင်း၊ မျှဝေသုံးစွဲရန် သတ်မှတ်ထားသော ဝင်ငွေများကို စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် ဘဏ္ဍာရေး ပူးတွဲကော်မတီကိုသော်လည်းကောင်း စသည့် ပူးတွဲကော်မတီတို့ကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် ကိစ္စရပ်၏ လိုအပ်ချက်အရ ကော်မတီ သက်တမ်းကို သတ်မှတ်ထားရှိရမည်။

၆၄။ ပြည်နယ်အကြီးအကဲများသည် ပြည်ထောင်စုအင်္ဂါစဉ်အရ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၏ အထက်တွင် ရှိသည်။

အခန်း (၅)
ဝန်ခံကတိပြုချက်

ဤဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပဋိညာဉ်အား စစ်အာဏာရှင် ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်သော အဖွဲ့အစည်းအားလုံးက ပြည်သူ့ညီလာခံရှေ့မှောက်၌ အတူတကွ ကတိကဝတ်ပြု သန္နိဋ္ဌာန်ချ၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားကြရန် သဘောတူအတည်ပြု (ratify) ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤပဋိညာဉ်အရ မိမိတို့သည် လက်ရှိတွေ့ကြုံနေရသည့် အကျပ်အတည်း ဖြစ်နေသောအခြေအနေမှသည် de jure နှင့် de facto တို့၏ စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် ဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိသော၊ ဒီမိုကရေစီအားကောင်းသော၊ တာဝန်ယူမှုရှိသည့် အစိုးရရှိသော အနေအထားသို့ ရောက်ရှိအောင် ဆောင်ရွက်သွားရန်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် ပြည်သူများအနေဖြင့် အာဏာသိမ်းစစ်တပ်၏ စိတ်အလိုရှိသည့်အတိုင်း အကြမ်းဖက် အုပ်ချုပ်နေမှုအောက်တွင် ဒုက္ခခံစားနေရပြီး တရားဝင်မှုရှိသည့် အစိုးရမရှိတော့ပေ။ အကျိုးဆက်မှာ မိမိတို့သည် ဖရိုဖရဲပရမ်းပတာ အခြေအနေနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ ဤအခြေအနေတွင် မိမိတို့သည် တပ်မတော် အုပ်ချုပ်မှုကင်းစင်ပြီး တည်ငြိမ်မှုကို ပေးနိုင်မည့် တညီတညွတ်တည်း ရှိသော အစိုးရ တစ်ရပ်ကို လုံးဝ လိုအပ်နေပါသည်။ ဤ ပဋိညာဉ်ပါ အချက်များသည် ဓမ္မကို အခြေခံ၍ သက်ဆိုင်သူ (stakeholders) များမှ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး ပြည်သူ့ညီလာခံရှေ့မှောက်၌ အတူတကွ ကတိကဝတ်ပြု သန္နိဋ္ဌာန်ချ၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားကြရန် သဘောတူ အတည်ပြု (ratify) ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့အတွက် နိုင်ငံရေးလမ်းပြမြေပုံအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် အလုပ်များမှာ အရေးကြီး၍ မြင့်မြတ်သော လုပ်ငန်းများဖြစ်ပါသည်။ မိမိတို့သည် ပရမ်းပတာ လုံခြုံမှု ကင်းမဲ့သည့် အခြေအနေမှ တည်ငြိမ်မှု ပြန်လည်ရရှိရန်၊ ဥပဒေမဲ့ ဆောင်ရွက်နေမှုများမှ တရားမျှတမှုရှိလာရန်၊ အကြမ်းဖက်မှုများမှ ပြန်လည်ငြိမ်းချမ်းမှု ရရှိရန်၊ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးမှ ဒီမိုကရေစီ ပြန်လည်ထွန်းကားရန်၊ ရက်စက်ကြမ်းတမ်းမှုများမှ လုံခြုံစိတ်ချရမှု ပြန်လည်ရရှိရန်၊ မုန်းတီးမှုများမှ အမှန်တရားကို အခြေခံသည့် ဂရုဏာစိတ်ထားများ ပြန်လည်တည်ဆောက်နိုင်ရန် နှင့် ဖိနှိပ်မှုများမှ လွတ်မြောက်ရန် စသည်တို့အတွက် အတူတကွ အပြန်အလှန် ကတိကဝတ်ပြုခြင်းဖြင့် ရှေ့ဆက် ဆောင်ရွက်

သွားရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် သဘောတူညီချက်များကို အမှန်တကယ် လေးစားစွာ၊ တာဝန်ရှိစွာ နှင့် ကတိကဝတ် ခိုင်မြဲစွာ ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ဤပဋိညာဉ်သည် တရားဝင် စည်းနှောင်ချုပ်ဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့မျှမက ကိုယ်ကျင့်တရားကို အခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းလည်း မှတ်ယူသည်။ ထိုတာဝန်ရှိမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ သဘောတူအတည်ပြုသည့် အဖွဲ့တိုင်းသည် အခြား ကတိကဝတ်ပြု၍ သဘောတူအတည်ပြုသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုချင်း အပေါ်တွင် လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၏ အဖွဲ့ဝင်များအပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်သူများ အပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ အနာဂတ် မျိုးဆက်သစ်များအပေါ်တွင် လည်းကောင်း တာဝန်ခံသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယုံကြည်ပါသည်။

၁။ ဤပဋိညာဉ်ပါ ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်များအား ပြည်သူ့ညီလာခံ (People's Assembly) ၏ စုပေါင်းဦးဆောင်မှုနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ကာ လွတ်လပ်မှု၊ တရားမျှတမှု၊ တန်းတူညီမျှမှုရှိပြီး ငြိမ်းချမ်းသည့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုကို တည်ဆောက်မည်။

၂။ ထိုသို့တည်ဆောက်ရာတွင် အပိုင်း (၃) ပြည်ထောင်စုအသွင်သဏ္ဌာန် အပိုဒ် ၁၊ ၂၊ ၃နှင့် ပြည်ထောင်စုအချုပ်အခြာအာဏာ အပိုဒ် ၄ တို့တွင် သဘောတူညီမှုရရှိထားပြီး ဖြစ်သည့် ပြည်ထောင်စု၏ အချုပ်အခြာအာဏာနှင့် စံတန်ဖိုးများကို အခြေခံ၍ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးနှင့် ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ပြည်နယ်များသည် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် အခွင့်အရေးများအား အပြည့်အဝ ကျင့်သုံးပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

၃။ အခြေခံအခွင့်အရေးများ၊ ဂျန်ဒါတန်းတူညီမျှရေးနှင့် လူနည်းစုတို့၏ အခွင့်အရေးများ ရရှိစေရမည်။ နိုင်ငံသားတိုင်း၏ လူမှုဘဝ လုံခြုံမှုရှိစေရေးအတွက် လူသားလုံခြုံမှုကို အခြေခံသည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၄။ နိုင်ငံသားတို့၏ လူနေမှုဘဝ အဆင့်အတန်း ပိုမိုမြင့်မား၍ ဆန်းသစ် ပြောင်းလဲမှု နှင့် စွန့်ဦးတီထွင်မှုတို့ကို အားပေးထောက်ကူပြုသည့် မူဝါဒများကို ချမှတ် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၅။ လူတိုင်းလက်လှမ်းမီနိုင်သည့် အားလုံးအကျုံးဝင် ပညာရေးစနစ် (Universal Education Coverage)၊ မိခင်ဘာသာစကားအခြေပြု ဘာသာစကားစုံ ပညာသင်ကြားရေးစနစ် (Mother Tongue-based Multi-lingual Education) နှင့် လူတိုင်းလက်လှမ်းမီနိုင်သည့် အားလုံးအကျုံးဝင် ကျန်းမာရေးစနစ် (Universal Health Coverage) မ

သန်စွမ်းသူများ၊ ကလေးသူငယ်များ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်များ အပါအဝင် အမျိုးသမီးဆိုင်ရာအခွင့်အရေးများ၊ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ အလွဲသုံးမှုဆိုင်ရာ အန္တရာယ်လျှော့ချရေး (Harm Reduction)၊ ကုသရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် ထိရောက်သော မူဝါဒများကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၆။ ပြည်သူ့ဆန္ဒနှင့်အညီ အပ်နှင်းခြင်းမဟုတ်သော အခွင့်အာဏာများအား ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းရမည်။ ရွေးကောက်ခံများကို အခြေခံသော အရပ်သား အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို တည်ဆောက်မည်။ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု မရှိသော အစိုးရများအား ပြည်သူ့အင်အားဖြင့် ဖြုတ်ချပါမည်။ အချုပ်အခြာ၏ မူလရင်းမြစ်သည် ပြည်သူအများဖြစ်ကြောင်း အာမခံနိုင်ရမည်။ နိုင်ငံ့အာဏာသည် ပြည်သူလက်ထဲတွင် ရှိကြောင်း သေချာစေရမည်။

၇။ ဤပဋိညာဉ်ပါ အကြောင်းအရာများ၊ ဖော်ပြချက်များနှင့် မူဝါဒများသည် မကြာမီကာလတွင် ပေါ်ပေါက်လာမည့် ကြားကာလအစိုးရ၊ ကြားကာလ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအမံများတွင် ဆောင်ရွက်မည့် ကိစ္စရပ်များအတွက်သာမက ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲရာ၌လည်း လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့် အခြေခံလမ်းညွှန်ချက်များ ဖြစ်သည်။

ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီမှ ထုတ်ဝေသည်။

နိဂုံး

တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်ကြီးများသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ပင်လုံစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုကာ လွတ်လပ်ရေးကို အတူတကွ ရယူခဲ့ပြီး ပြည်ထောင်များ စုပေါင်း၍ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအဖြစ် တည်ထောင်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ လွတ်လပ်ခြင်း၊ တန်းတူခြင်း၊ စုံလင်ကွဲပြားခြင်း၊ စုပေါင်း ခေါင်းဆောင်ခြင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိခြင်းတို့ကို ပြည်ထောင်စု၏ စံတန်ဖိုးများအဖြစ် ကိုင်စွဲ၍ လူမျိုးပေါင်းစုံ အေးအတူပူအမျှ ငြိမ်းချမ်းစွာဖြင့် အတူတကွ ယှဉ်တွဲ နေထိုင်နိုင်မည့် ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုအား တည်ဆောက်ရန် ရည်မျှော်ခဲ့ကြသည်။

သို့ပါ၍ ငြိမ်းချမ်းသာယာသည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကြီး တည်ဆောက်နိုင်ရန် အတွက် ပြည်ထောင်စု၏ မူရင်းပဋိညာဉ် ဖြစ်သည့် ပင်လုံစာချုပ်၊ ပင်လုံကတိကဝတ်နှင့် ပင်လုံမူတို့ကို ပြန်လည်အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေကို ပြန်လည်ရေးဆွဲရမည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေအရ အုပ်ချုပ်သော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေစနစ် (Constitutionalism) ကို ကျင့်သုံးမည်။ လိုအပ်သော ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ဆောင်ရွက်မည်။ ပြည်ထောင်စု၏အင်္ဂါရပ် များနှင့် ပြည့်စုံရန် လုပ်ဆောင်မည်။ ပြည်ထောင်စုလက္ခဏာ တည်ဆောက်ရေးဖြစ်သည့် အသွင်သဏ္ဍာန် လက္ခဏာတည်ဆောက်ရေးနှင့် အနှစ်သာရ လက္ခဏာတည်ဆောက်ရေးတို့ ကို အကောင်အထည်ဖော်မည်။ စုပေါင်း တည်ထောင်ခဲ့သော ပြည်ထောင်စုကြီးအား စုပေါင်း ခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် တင့်တယ်စေရမည်။

စံတန်ဖိုးများနှင့် ခိုင်မာသည့်မူဝါဒများကို လေးစားယုံကြည်လိုက်နာသော လွတ်လပ်၊ ငြိမ်းချမ်း၊ ကြီးပွား၊ တိုးတက်သော ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုသစ်ကြီးကို ထုဆစ်ပုံဖော် ရန်အတွက် ဤပဋိညာဉ်ကြီးကို စုပေါင်း ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်း အတည်ပြုကာ စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် စုပေါင်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာအပ်ပါသည်။

ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်

အစိတ်အပိုင်း (၂)

ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအမံ
၂၀၂၁ ခုနှစ်

Federal Democracy Charter

Part –2

Interim Constitutional Arrangements

2021

၂၀၂၁ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့မှ ၂၉ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သည့် ပထမအကြိမ်ပြည်သူ့ညီလာခံတွင် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်များဖြင့် အတည်ပြုခဲ့သည်။

မာတိကာ

နိဒါန်း

အခန်း (၁) ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာအစီအမံ၏ ရည်ရွယ်ချက်

အခန်း (၂) ပြည်သူ့ညီလာခံ

အခန်း (၃) အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ

အခန်း (၄) ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

အခန်း (၅) ကြားကာလ ဥပဒေပြုရေး

အခန်း (၆) ကြားကာလ အုပ်ချုပ်ရေး

အခန်း (၇) ကြားကာလ တရားစီရင်ရေး

အခန်း (၈) ပြည်နယ်/ ဖက်ဒရယ်ယူနစ်များ၏ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဥပဒေပြုရေးနှင့် တရားစီရင်ရေး

အခန်း (၉) အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အစီအမံများ

အခန်း (၁၀) ပဋိညာဉ်အား ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ခြင်း

အခန်း (၁၁) အထွေထွေပြဋ္ဌာန်းချက်များ (General Provisions)

အခန်း (၁၂) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ ကတိပြုချက်များ

ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီမှ ထုတ်ဝေသည်။

နိဒါန်း

ပြည်ထောင်စုအတွင်း နေထိုင်ကြသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံအပါအဝင် ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံး တို့၏ ခိုင်မာသည့် လိုလားတောင့်တချက်မှာ လွတ်လပ်မှု၊ တန်းတူ ညီမျှမှု၊ တရားမျှတမှု တို့ကိုအခြေခံသည့် ဒီမိုကရေစီရေး၊ တန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် အခွင့်အရေးများကို အပြည့်အဝ အာမခံချက် ပေးနိုင်သော ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုကြီး ပေါ်ပေါက်လာရေးပင် ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးပေါင်းစုံတို့၏ မွေးရာပါအခွင့်အရေးနှင့် လူ့ ဂုဏ်သိက္ခာတို့ကို လေးစားတန်ဖိုးထားသော စံတန်ဖိုးများ၊ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုကြီး တည်ဆောက်ရေးအတွက် အခြေခံရမည့် အခြေခံမူများ၊ လမ်းညွှန်အခြေခံမူများ၊ အကောင်အထည် ဖော်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ် (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံရေးလမ်းပြ မြေပုံတို့ကို ဤပဋိညာဉ်၏ အစိတ်အပိုင်း (၁) တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည်။ ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးကို စုပေါင်း အင်အား ဖြင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြမည့် သက်ဆိုင်ရာအင်အားစု အသီးသီးတို့ကလည်း သန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ် ကတိပြုကြပြီး ဖြစ်သည်။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်အစိတ်အပိုင်း (၁) တွင် ဖော်ပြထား သည့် ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်များကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရန်နှင့် ရှေ့ဆက်သွား မည့် နိုင်ငံရေးလမ်းပြ မြေပုံအဆင့်ဆင့်အား လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြင့် ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုကြီး တည်ဆောက်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ကြားကာလတွင် အခြေခံ ရမည့် “ကြားကာလ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအမံများ (Interim Constitutional Arrange-ments)” ကို ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပဋိညာဉ်၏ အစိတ်အပိုင်း (၂) အဖြစ် အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းလိုက် သည်။ ဤကြားကာလ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအမံများ၏ သက်တမ်းသည် အသွင် ကူးပြောင်းရေးကာလ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းပြီး စတင်အသက်ဝင်သည့် အချိန် အထိ ဖြစ်သည်။

အခန်း (၁)
ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာအစီအမံ၏ ရည်ရွယ်ချက်

၁။ စစ်အာဏာရှင်စနစ်အပါအဝင် မည်သည့်အာဏာရှင်စနစ်မဆိုအပြီးတိုင် ချုပ်ငြိမ်းရေးကို ဦးတည်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပေါ်ပေါက်သည်အထိ လိုအပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်၊

၂။ စစ်အာဏာရှင်စနစ်အပါအဝင် မည်သည့်အာဏာရှင်စနစ်မဆို အပြီးတိုင် ချုပ်ငြိမ်းရေး နှင့် ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးအတွက် ဘုံပန်းတိုင်တူ အင်အားစုအားလုံး ပါဝင်သော ပြည်သူ့ညီလာခံတစ်ရပ်ကို စတင်ခေါ်ယူ ကျင်းပရန်၊

၃။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပဋိညာဉ်၏ အစိတ်အပိုင်း (၁) ပါ ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် နိုင်ငံရေးလမ်းပြ မြေပုံ အဆင့်ဆင့်တို့ကို ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည့် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံ ကောင်စီအား အတည်ပြု ဖွဲ့စည်းရန်၊

၄။ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီသည် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံ ကောင်စီ၏ ညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက်ဖြင့် ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရကို ဖွဲ့စည်းကာ ၎င်း၏ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းရန်၊

၅။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ တော်လှန်ရေးကာလအတွက် လိုအပ်သောစုဖွဲ့မှုများကိုပြုလုပ်ရန်နှင့် ၎င်းတို့၏ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းရန်၊

၆။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီက အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အစီအမံများ ရေးဆွဲရန်၊

အခန်း (၂)
ပြည်သူ့ညီလာခံ

ရည်ရွယ်ချက်

၇။ အာဏာရှင်စနစ်အပြီးတိုင်ချုပ်ငြိမ်းရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးအတွက် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများ စုပေါင်း၍ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် အာဏာရှင်စနစ်တိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ အခြေခံမူများ၊ မူဝါဒများ၊ မဟာဗျူဟာများနှင့် အသွင် ကူးပြောင်းမှုဆိုင်ရာ အစီအမံများ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး အတည်ပြု ဆောင်ရွက်ရန် ဤပြည်သူ့ညီလာခံကို ကျင်းပခြင်းဖြစ်သည်။

ညီလာခံဖွဲ့စည်းကျင်းပပုံ တာဝန်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၈။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီသည် ပြည်သူ့ညီလာခံကို ဦးဆောင်ကျင်းပ ရမည်။ ပြည်သူ့ညီလာခံ အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူ့ညီလာခံကျင်းပပုံလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ကို ရေးဆွဲရမည်။

၉။ ပြည်သူ့ညီလာခံတွင် အောက်ပါနယ်ပယ်များမှ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပဋိညာဉ်ကို သဘောတူသော အစုအဖွဲ့များ၏ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်မည်။

(က) ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ အပါအဝင် ရွေးကောက်ခံလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ

(ခ) နိုင်ငံရေးပါတီများ

(ဂ) သမဂ္ဂများ၊ အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်နှင့်လူနည်းစုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ အပါအဝင် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ အာဏာရှင်စနစ်ဆန့်ကျင်ရေးတွင် ပါဝင်နေကြသော နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများအပါအဝင် CDM လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုသပိတ်လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ

(င) ကြားကာလ ပြည်နယ်/ဖက်ဒရယ်ယူနစ် ကိုယ်စားပြုနှင့် လူမျိုးအခြေပြု အဖွဲ့အစည်း/ ကောင်စီများ

၁၀။ ဤပြည်သူ့ညီလာခံတွင် ပါဝင်သည့် အဖွဲ့ဝင်များသည် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများအား တရားဝင် ကိုယ်စားပြုသူများဖြစ်၍ ပြည်သူ့ညီလာခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များအတိုင်း ရပ်တည်၍ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရမည်။

လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ

၁၁။ ပြည်သူ့ညီလာခံသည် အောက်ပါတာဝန်နှင့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(က) လွတ်လပ်မှု၊ တန်းတူညီမျှမှု၊ တရားမျှတမှုနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်တို့ကို အခြေခံသော ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်သွားရန်အတွက် လမ်းညွှန် မှုများပေးရန်၊ မိတ်ဖက်များအဖြစ် တာဝန်ခွဲဝေမှု ပြုလုပ်သွားရန်။

(ခ) နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် အာဏာရှင်စနစ် တိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ အခြေခံမူများ မူဝါဒများ၊ မဟာဗျူဟာများ ကို ဆွေးနွေးအတည်ပြုရန်။

(ဂ) အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ (ယာယီ)မှ သဘောတူတင်သွင်းသော ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီပဋိညာဉ်ကို ဆွေးနွေးအတည်ပြုရန်။

(ဃ) ပြည်သူ့ညီလာခံတက်ရောက်သည့် အင်အားစုအားလုံးမှ ကိုယ်စားပြုပါဝင်သော အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံ ကောင်စီအားဖွဲ့စည်းရန်။

(င) အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရကို အတည်ပြုပေးရန်။

(စ) ပြည်သူ့ညီလာခံသည် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီနှင့် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) တို့၏ မူဝါဒများကို သုံးသပ်ပြီး ဆုံးဖြတ်အတည်ပြုပေးခြင်း၊ အဓိက လုပ်ဆောင်သွားမည့် လုပ်ငန်းနယ်ပယ်များကို ချမှတ်ပေးခြင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို သုံးသပ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန်။

(ဆ) ပြည်သူ့ညီလာခံသည် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီက ဖွဲ့စည်းသော ကော်မတီ၊ ကောင်စီ၊ ကော်မရှင်များကို အတည်ပြုပေးရန်။

(ဇ) အသွင်ကူးပြောင်းမှုဆိုင်ရာ အစီအမံများနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆွေးနွေးအတည်ပြုရန်။

(ဈ) အသွင်ကူးပြောင်းရေး ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအတည်ပြုရန်။

(ည) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီမှ ချမှတ်ပြီး ပြည်သူ့ညီလာခံတွင် အတည်ပြုရန်

ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီမှ ထုတ်ဝေသည်။

၁၂။ ညီလာခံကျင်းပခြင်း

(က) ပြည်သူ့ညီလာခံအား (၆) လ တစ်ကြိမ် ကျင်းပရမည်။

(ခ) လိုအပ်ပါက အရေးပေါ် ညီလာခံအားလည်း ကျင်းပနိုင်သည်။

(ဂ) ညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းတက်ရောက်မှသာလျှင် ညီလာခံ အထမြောက်သည်။ ပုံမှန်ညီလာခံများတွင် မမျှော်လင့်ထားသည့် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခြေအနေများနှင့် အရေးပေါ် ညီလာခံများတွင် ညီလာခံ အထမြောက်မှုကို အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံ ကောင်စီက ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

၁၃။ ညီလာခံတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

(က) လုံလောက်သော ဘုံသဘောတူညီမှု (Sufficient Consensus) ၆၅ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရမည်။

အခန်း (၃)
အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ

ရည်ရွယ်ချက်

၁၄။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

(က) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပဋိညာဉ်ပါ ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် နိုင်ငံရေး လမ်းပြ မြေပုံများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဦးဆောင်ရန်၊

(ခ) ပြည်သူ့ညီလာခံက ချမှတ်လိုက်သောမူဝါဒနှင့် မဟာဗျူဟာများကို တာဝန်ခံ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပြည်သူ့ညီလာခံတစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြား ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင်ရန်နှင့် မူဝါဒရေးရာများအား စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် ကြီးကြပ် မှုပေးရန်

(ဂ) စစ်အာဏာရှင် ချုပ်ငြိမ်းရေး၊ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက် ရေး အတွက် ဘုံပန်းတိုင်တူသော အင်အားစုများအားလုံးကို စုစည်းနိုင်ရန်နှင့် ဖက် ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်နှင့်အညီ မဟာဗျူဟာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရေးတွင် အင်အားစုအားလုံး ပါဝင်လာနိုင်ရန် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်း ပေးရန်

ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီမှ ထုတ်ဝေသည်။

ဖွဲ့စည်းပုံ

၁၅။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီကို အောက်ပါအစုအဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။

(က) ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ အပါအဝင် ရွေးကောက်ခံလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ

(ခ) နိုင်ငံရေးပါတီများ

(ဂ) သမဂ္ဂများ၊ အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်နှင့်လူနည်းစုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ အပါအဝင် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ အာဏာရှင်စနစ်ဆန့်ကျင်ရေးတွင် ပါဝင်နေကြသော နိုင်ငံ့ ဝန်ထမ်းများအပါအဝင် CDM လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုသပိတ်လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ

(င) ကြားကာလ ပြည်နယ်/ ဖက်ဒရယ်ယူနစ်/လူမျိုး ကိုယ်စားပြု အဖွဲ့အစည်း/ ကောင်စီများ

၁၆။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီတွင်း၌ သဘာပတိအဖွဲ့၊ နည်းပညာဆိုင်ရာ အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ တို့ကို သင့်လျော်သော လူဦးရေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိရမည်။

လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ

၁၇။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

(က) ပြည်သူ့ညီလာခံက အပြီးသတ်အတည်ပြုမည့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပဋိညာဉ်ကို ဦးဆောင် ရေးဆွဲရန်၊

(ခ) အာဏာရှင်စနစ် ချုပ်ငြိမ်းရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးအတွက် ဘုံပန်းတိုင်တူ အင်အားစုများအားလုံး လက်တွေ့ ပူးပေါင်းပါဝင်လာရေးအတွက် စည်းရုံးစုစည်းရန် နှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရန်၊

(ဂ) ပြည်သူ့ညီလာခံ တစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြား ကာလများတွင် ညီလာခံအား တာဝန်ခံ၍ မူဝါဒရေးရာကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးချမှတ်ရန်၊

(ဃ) စစ်အာဏာရှင်စနစ် အပါအဝင် အာဏာရှင်စနစ်မှန်သမျှ ပပျောက်ရေး၊ ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေး အတွက် မဟာဗျူဟာ ရေးဆွဲချမှတ်ရန်၊

(င) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပဋိညာဥ်နှင့်အညီ ချမှတ်အတည်ပြုထားသော မဟာဗျူဟာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သည့် အခြေခံပေါ်မူတည်၍ မူဝါဒဆိုင်ရာ ဦးဆောင်မှု ပေးရန်၊ ကြီးကြပ်ထိန်းကျောင်းရန်နှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရန်၊

(စ) အသွင်ကူးပြောင်းမှုဆိုင်ရာ အစီအမံများကို ဆွေးနွေးချမှတ်၍ ပြည်သူ့ညီလာခံသို့ တင်ပြကာ အတည်ပြုချက်ရယူရန်၊

(ဆ) အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (မူကြမ်း) ရေးဆွဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဦးဆောင်ရန်နှင့် အဆိုပါမူကြမ်းကို ပြည်သူ့ညီလာခံ၌ အတည်ပြု ချက် ရယူရန်၊

(ဇ) ပြည်သူ့ညီလာခံသို့ တင်ပြကာ အတည်ပြုချက်ရယူထားသော ဖက်ဒရယ်ဒီမိုက ရေစီ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဦးဆောင်ရန်၊

(ဈ) အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီသည် ပြည်သူ့ညီလာခံကို တာဝန်ခံ ရမည်။

(ည) အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ အစည်းအဝေးများတွင် ဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာအလိုက် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီး များကို ဖိတ်ကြားနိုင်သည်။

(ဋ) အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီသည် လုပ်ငန်းများထိရောက် အောင်မြင် စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် နည်းပညာအထောက်အကူပြု အဖွဲ့များ ကို လိုအပ်သလို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

ကော်မတီ၊ ကော်မရှင်များ နှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ

၁၈။ ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုကို ဖော်ဆောင်ရေးအတွက် လိုအပ်မည့် ကဏ္ဍ အလိုက် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်နိုင်စေရန် အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ အဖွဲ့ဝင် အဖွဲ့အစည်းများအပြင် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အစိုးရ (NUG) ၏ ကိုယ်စားလှယ် များ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။ ထိုသို့ဖွဲ့စည်းရာတွင် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ နှင့်အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အစိုးရ တို့မှ အမည်စာရင်း တင်သွင်းသည့် သက်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍ အလိုက် ကျွမ်းကျင်သူများ ပါဝင်သည့် ပေါင်းစပ်ညှိ နှိုင်းရေး ကော်မတီများ၊ ကော်မရှင်များ နှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ (Joint Coordination Committees, Commissions and Working

Groups) စသည်တို့ကို လိုအပ်သလို ဖွဲ့စည်းနိုင် သည်။

၁၉။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီက ဖွဲ့စည်းလိုက်သည့် ကော်မတီ၊ ကော်မရှင်များ နှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ သည် ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ရှင်းလင်းတိကျစွာရေးဆွဲပြီး အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီတွင် ဆွေးနွေး အတည်ပြုချက်ရယူရမည်။ ကော်မတီ၊ ကော်မရှင်များသည် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ အထောက်အကူပြုအဖွဲ့များကို အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်း တာဝန်ပေးအပ် နိုင်သည်။

အခန်း(၄)
ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၂၀။ ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရသည် ဤပဋိညာဉ်ပါ နိုင်ငံရေးရည်ရွယ်ချက်များ၊ ဦးတည်ချက်များနှင့် နိုင်ငံရေးလမ်းပြမြေပုံကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၁။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီမှ ချမှတ်ထားသော ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် မိတ်ဖက်နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လက်တွဲလုပ်ဆောင် ရမည်။

၂၂။ အာဏာရှင်စနစ်ချုပ်ငြိမ်းရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေး အတွက် အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီမှ ဦးဆောင်ရေးဆွဲထားသော မဟာဗျူဟာများနှင့်အညီ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရက မူဝါဒနှင့် မဟာဗျူဟာများ ချမှတ်၍ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(က) ပဋိညာဉ်ပါ ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ နိုင်ငံရေးလမ်းပြမြေပုံတို့နှင့်အညီ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဝန်ကြီးဌာနအလိုက် ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရမည်။

(ခ) စစ်အာဏာရှင်စနစ်အပါအဝင် အာဏာရှင်စနစ်မှန်သမျှ ပပျောက်ရေးအတွက် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံခြားရေးနှင့် သံတမန်ရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးစသည့် နည်းလမ်းပေါင်းစုံဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၃။ နိုင်ငံရေး

(က) ပြည်သူလူထုကို အကြမ်းဖက် ဖိနှိပ်လျက်ရှိသည့် အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စု၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှုယန္တရားများကို ချိုနဲ့ရပ်တန့်စေပြီး၊ ကြားကာလ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အစိုးရအနေဖြင့် ၎င်း၏ အကောင်အထည်ဖော်လုပ်ဆောင်မှုများ ခိုင်မာအားကောင်း စေရန် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မည်။

(ခ) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု တည်ထောင်ရေးအတွက် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ (NUCC) ၏ မူဝါဒရေးရာ ဦးဆောင်မှုနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်မည်။

(ဂ) ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးကို ဖိနှိပ်သော ဥပဒေများကို ပြင်ဆင်ပယ်ဖျက်နိုင်ရန်၊ အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးများကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်သော ဥပဒေကြမ်းများကို ရေးဆွဲအဆိုပြု၍ ကြားကာလဥပဒေပြုရေး အခန်း (၅) နှင့်အညီ အတည်ပြု ချက် ရယူပြီး ပြည်သူတို့၏ လုံခြုံရေး နှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးတို့ကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မည်။

(ဃ) အကြမ်းမဖက် ပြည်သူ့အာဏာဖီဆန်ရေးလှုပ်ရှားမှု (Civil Disobedience Move–ment) အပါအဝင် လူထုလှုပ်ရှားမှုများ စဉ်ဆက်မပြတ် ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်နေ စေရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ကူညီပံ့ပိုးမှု၊ စည်းရုံးမှု၊ စုစည်းမှု၊ ညှိနှိုင်းမှု၊ စုပေါင်း ခေါင်းဆောင်မှုများဖြင့် ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော်မည်။

(င) အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စု၏ အကြမ်းဖက်ယန္တရားကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် စီးပွားရေး နှင့် ဘဏ္ဍာရေး အရင်းအမြစ်များကို လျော့ပါးချိုနဲ့စေရန် ပြည်တွင်း ပြည်ပ ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီအရေးလှုပ်ရှားမှုအား ထောက်ခံသော အဖွဲ့အစည်း များနှင့်အတူ ပြည်သူများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်မည်။

(စ) ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင် များကို အလျင်အမြန် ရောက်ရှိရန်ဆောင်ရွက်သော မဟာဗျူဟာ လုပ်ငန်းစဉ် အတွက် လိုအပ်သော စီးပွားရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးလိုအပ်ချက်များကို ပြည်တွင်း

ပြည်ပရှိ မြန်မာ့ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီအရေးလှုပ်ရှားမှုအား ထောက်ခံသော လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်အတူ ပြည်သူများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်မည်။

(ဆ) နိုင်ငံတကာဖိုရမ်များ၊ အစည်းအဝေးများအားလုံးတွင် စစ်အုပ်စုအား အသိအမှတ်မပြုရေးကို မြန်မာ့ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ အရေးလှုပ်ရှားမှုအား ထောက်ခံသော အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။

၂၄။ နိုင်ငံခြားရေး

(က) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတကာအစိုးရ များမှ အသိအမှတ်ပြုရေး၊ ထောက်ခံရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(ခ) နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒအရ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အပါအဝင် နိုင်ငံတကာ အစိုးရများ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကာ ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရအား နိုင်ငံတကာအသိုက်အဝန်းက တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုလာ စေရေး ဆောင်ရွက်မည်။

(ဂ) နိုင်ငံတကာဥပဒေများနှင့်အညီ ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်ထောင်စုအတွင်းရှိ ပြည်သူ လူထုအား အကာအကွယ်ပေးနိုင်မည့် နိုင်ငံတကာစာချုပ်စာတမ်းများအား လက်မှတ် ရေးထိုးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်မည်။

(ဃ) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီအရေးလှုပ်ရှားမှုအား ထောက်ခံသော မိတ်ဖက်နိုင်ငံများနှင့် မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ်များ ကို ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မည်။

(င) အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စုအား နိုင်ငံတကာအသိုက်အဝန်းက ထိရောက်စွာ ပိတ်ဆို့အရေးယူနိုင်ရေးနှင့် နိုင်ငံတကာတရားရုံးများတွင် တရားစွဲဆိုအရေးယူနိုင် ရေးအတွက် သံတမန်နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်မည်။

၂၅။ စီးပွားရေး

(က) အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စု၏ အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် စီးပွားရေးနှင့်ဘဏ္ဍာရေးအရင်းအမြစ်များကို လျော့ပါးချိနဲ့သွားစေရန် နိုင်ငံတကာ စံနှုန်းများ ကို လိုက်နာ၍ တာဝန်ခံမှု၊ တာဝန်ယူမှု၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိသော ပြည်တွင်း ပြည်ပရှိ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မည်။

(ခ) ပြည်သူလူထု၏ အခြေခံစီးပွားရေးကောင်းမွန်လာစေရန်၊ ငွေကြေးစီးဆင်း

လည်ပတ်မှု အဆင်ပြေချောမွေ့စေရန်နှင့် ငွေကြေးလိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် ဆောင် ရွက်မည်။

(ဂ) အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စု၏ လုပ်ရပ်များကြောင့် ပြည်သူလူထုအပေါ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် စီးပွားရေးဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရေးနှင့် ဖြေလျှော့ပေး နိုင်ရေးတို့အတွက် လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်မည်။

(ဃ) ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးကာလနှင့် ကိုက်ညီသည့် စီးပွား ရေး မူဝါဒရေးဆွဲရန် စတင်ဆောင်ရွက်မည်။

၂၆။ လူမှုရေး

(က) အာဏာရှင်စနစ်တိုက်ဖျက်ရေးတွင် ခေတ်အဆက်ဆက် ပါဝင်လာခဲ့ခြင်းသို့မဟုတ် အာဏာရှင်စနစ်၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ စစ်ရေးအရဖိနှိပ်ရက်စက်ခြင်းတို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာတွင် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ရသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံတို့အား မြန်မာနိုင်ငံသားအဖြစ် ပြန်လည်လျှောက်ထားလိုပါက အဆင်ပြေချောမွေ့စေရေး ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း အမြဲတမ်းနေထိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အစီအမံများကိုလည်း စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ခ) အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စု၏ ဖိနှိပ်အကြမ်းဖက်မှုများကြောင့် နေရပ်စွန့်ခွာရသူများ၊ လူမှုစီးပွားနှင့် ဘဝရပ်တည်မှု ထိခိုက်ရသူများအတွက် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့များ ပေးနိုင်ရန် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ၊ နိုင်ငံတကာအကူအညီပေးရေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။

(ဂ) လက်လုပ်လက်စား အခြေခံလူတန်းစားများ၏ စားဝတ်နေရေး အဆင်ပြေစေရေးအတွက် တတ်နိုင်သမျှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်မည်။

(ဃ) နိုင်ငံတကာသို့ ရောက်ရှိနေကြသည့် အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်များ၏ နည်းပညာပံ့ပိုးမှုများအား ရယူနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၇။ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး

(က) ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရသည် အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံ ကောင်စီနှင့်ညှိနှိုင်း၍ ပြည်သူ့လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၊ ပြည်ထောင်စု ကာကွယ်ရေးတို့အတွက် အမျိုးသားအဆင့် ကာကွယ်ရေး အစီအမံ များကို ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ရမည်။

(ခ) ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရသည် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ပြည်သူများ ၏ လုံခြုံရေးကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး အစီအမံကို အမြန်ဆုံး ချမှတ် ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရသည် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ပြည်သူများအားကာကွယ်ရန် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးအစီအမံကို ဆောင်ရွက်သည့်အခါ ပြည်နယ်အတွင်း အခြေစိုက်လှုပ်ရှားနေသည့် တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို အသိအမှတ်ပြုရင်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၅)

ကြားကာလ ဥပဒေပြုရေး

ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဥပဒေပြုရေး

၂၈။ ကြားကာလအတွက် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏ ဥပဒေပြုရေးအာဏာသည် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် ရွေးကောက်ခံရပြီး အကြမ်းဖက် အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုသော ပြည်ထောင်စုအဆင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၌ တည်သည်။

၂၉။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရရှိခဲ့ပြီး "ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်" ကို လက်ခံသဘောတူ၍ ပူးပေါင်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် သဘောတူညီသော၊ အကြမ်းဖက်အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသော ပြည်ထောင်စုအဆင့် ရွေးကောက်ခံလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ပါဝင်မှုဖြင့် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရမည်။

၃၀။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီသည် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏ ကြားကာလ ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် "ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်" ပါ ဦးတည်ချက်၊ ရည်မှန်းချက်၊ နိုင်ငံရေးလမ်းပြမြေပုံတို့နှင့်အညီ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီက ချမှတ်ထားသော မူဝါဒနှင့်မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သောဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းပေး ရမည်။

၃၁။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီသည် ဥပဒေပြုရေးကိစ္စရပ်များကို ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီပဋိညာဉ်အရ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီက ချမှတ်ရေးဆွဲထား သော မဟာဗျူဟာမူဘောင်များနှင့်အညီ မူဝါဒဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသဘောတူညီချက် ရယူ၍ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၂။ ဤပဋိညာဉ်နှင့်အညီ နိုင်ငံရေးလမ်းပြမြေပုံနှင့် မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရန်အတွက် လိုအပ်သော ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်ကို ခေါ်ယူကျင်းပနိုင်သည်။

၃၃။ ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးကို ဖိနှိပ်သော ဥပဒေများအား ပြင်ဆင်၊ ပယ်ဖျက်၍ အခြေခံ လူ့အခွင့် အရေးများကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်သည့် ဥပဒေများ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။

ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီမှ ထုတ်ဝေသည်။

အခန်း (၆)

ကြားကာလ အုပ်ချုပ်ရေး

ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု အုပ်ချုပ်ရေး

၃၄။ ကြားကာလအုပ်ချုပ်ရေးကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအစိုးရကို ဖွဲ့စည်းရမည်။

၃၅။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ကိုယ်စားပြုကော်မတီသည် ကြားကာလအမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အစိုးရကို ဖွဲ့စည်းရာတွင်အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ၏ ညှိနှိုင်းသဘော တူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။

၃၆။ နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် ဒုတိယသမ္မတများသည် နိုင်ငံတော်ကို ကိုယ်စားပြုသော နိုင်ငံ့ ဥသျှောင် အကြီးအကဲများဖြစ်သည်။

၃၇။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးချုပ်သည် ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရအဖွဲ့၏ အကြီး အကဲဖြစ်သည်။

၃၈။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ကြားကာလအမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအစိုးရသည် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီနှင့် ပြည်သူ့ညီလာခံအား တာဝန်ခံရမည်။

၃၉။ ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရအဖွဲ့အား အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။

- (က) နိုင်ငံတော်သမ္မတ
- (ခ) နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်
- (ဂ) ဒုတိယသမ္မတ (၁)
- (ဃ) ဒုတိယသမ္မတ (၂)
- (င) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးချုပ်
- (စ) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ နှင့် ဒုတိယဝန်ကြီးများ
- (ဆ) ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်
- (ဇ) ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်

၄၀။ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပဋိညာဉ်ပါ နိုင်ငံရေးလမ်းပြမြေပုံနှင့် နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်များ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်နှင့်အညီ ရေးဆွဲထားသော မဟာဗျူဟာအရ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရကို အကြံပေးရမည်။

၄၁။ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၏ ရာထူးသက်တမ်းသည် ကြားကာလအမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ သက်တမ်းနှင့်အညီ ဖြစ်သည်။

၄၂။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးချုပ်သည် ပဋိညာဉ်ပါ ဦးတည်ချက်များနှင့် ကြားကာလ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ်များကို ရေးဆွဲအကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီနှင့် ညှိနှိုင်းလျက် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်များအားလည်းကောင်း တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ပေးအပ်နိုင်သည်။

၄၃။ ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေး အစိုးရသည် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီနှင့်ညှိနှိုင်း၍ ပြည်ထောင်စုအဆင့် ကြားကာလ အုပ်ချုပ်ရေး စီမံချက်ကို ရေးဆွဲ အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်။

၄၄။ ပြည်သူ့ညီလာခံက တရားဝင်အတည်ပြုပေးထားသည့် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ၏ မူဝါဒများနှင့်အညီ ကြားကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ကဏ္ဍအလိုက် ကော်မတီနှင့် ကော်မရှင်များကို သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးများက ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပေးပြီး (Facilitate) လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရေး ပါတီများ၊ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အခြားပါဝင်သင့် ပါဝင်ထိုက်သူများဖြင့် လိုအပ်သလို ဖွဲ့စည်းရမည်။

၄၅။ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိလျှင် ဒုတိယသမ္မတ (၁) က နိုင်ငံတော် သမ္မတ ကိုယ်စား တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည်။ ဒုတိယသမ္မတ (၁) သည် နိုင်ငံတော် သမ္မတ တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိလျှင် ဒုတိယသမ္မတ (၂) က ယာယီသမ္မတအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည်။

အခန်း (၇)
ကြားကာလ တရားစီရင်ရေး

၄၆။ ကြားကာလအတွင်း တရားစီရင်ရေးကဏ္ဍနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတွင် ရှိရင်းစွဲ တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ နယ်မြေများတွင် ၎င်းတို့၏ တရားစီရင်ရေး စနစ်သည် တရားဝင်ဖြစ်သည်။

၄၇။ ကြားကာလအတွင်း ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏ တရားစီရင်မှုအာဏာသည် "အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအစိုးရ" က အသိအမှတ်ပြုထားသော အရပ်ဘက် တရားရုံးများတွင် လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ နယ်မြေများအတွင်း ဖွဲ့စည်း တည်ရှိထားရှိသည့် အဆင့်ဆင့်သော အရပ်ဘက် တရားစီရင်ရေးစနစ်တွင်လည်းကောင်း တည်ရှိရမည်။ တရားစီရင်ရေးအာဏာကို အဆိုပါ တရားရုံးများနှင့် တရားရေး စနစ်များတွင် ကျင့်သုံးပိုင်ခွင့်ရှိပြီး လွတ်လပ်၍ တရားမျှတသော တရားစီရင်ရေးစနစ် ဖြစ်ရမည်။

၄၈။ ပြည်နယ်/ဖယ်ဒရယ်ယူနစ်များအတွင်း တရားစီရင်ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အငြင်းပွားမှု များအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် လိုအပ်ပါက ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီက တရားရေး ဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေး ကော်မတီကို သက်ဆိုင်ရာဒေသများမှ တရားစီရင်ခွင့် အာဏာပိုင်ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းပေး ရ မည်။

၄၉။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင် ဖက်ဒရယ်ပြည်နယ်များနှင့် ဖက်ဒရယ်ယူနစ်ရှိ တရားသူကြီး များသည် လွတ်လပ်စွာ တရားစီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိပြီး တရားဥပဒေကိုသာ တာဝန်ခံ ရမည်။ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် မဆန့်ကျင်သော ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေများကိုလည်း လေးစား လိုက်နာကျင့်သုံးရမည်။

၅၀။ ကြားကာလ တရားသူကြီးများအား တင်ကူးကြံရွယ်ချက်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အဂတိကြောင့်သော်လည်းကောင်း ဥပဒေချိုးဖောက်ခြင်းမှတစ်ပါး ၎င်းတို့၏ တရားစီရင် ရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး အရေးယူ တရားစွဲဆိုခံရခြင်းမှ ကင်းလွတ်စေ ရမည်။

၅၁။ ကြားကာလအတွင်း တရားရုံးတစ်ခု၏ အမိန့်တစ်ရပ် (သို့) ဆုံးဖြတ်ချက်သည် သက်ဆိုင်သူ အားလုံးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားအားလုံးအပေါ် စည်းနှောင်မှုရှိရမည်။

အခန်း (၈)

ပြည်နယ်/ ဖက်ဒရယ်ယူနစ်များ၏ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဥပဒေပြုရေးနှင့် တရားစီရင်ရေး

၅၂။ ဤပဋိညာဉ်ပါ ဖက်ဒရယ်တည်ဆောက်မှု အခြေခံဖြင့် ပြည်နယ်/ဖက်ဒရယ်ယူနစ်များ၏ ကိုယ်ပိုင် ပြဋ္ဌာန်းခွင့်အရ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်/ဖက်ဒရယ် ယူနစ်များ၏ ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တရားစီရင်ရေး ယန္တရားများကို လိုအပ်သလို ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်သွားရမည်။

၅၃။ ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်/ဖက်ဒရယ်ယူနစ်များအကြား ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အရေးကိစ္စများကို အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီတွင် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မည်။

အခန်း (၉)
အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အစီအမံများ

၅၄။ ကြားကာလမှာပင် အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေး လုပ်ငန်း အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်မည်။

၅၅။ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ တွင် ကနဦးအတည်ပြု၍ ပြည်သူ့ ညီလာခံသို့ တင်ပြအတည်ပြုမည်။

၅၆။ ကြားကာလလွန်မြောက်သည်နှင့် အင်အားစုအသီးသီး ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ ပါဝင်သော အသွင် ကူးပြောင်းရေး ကာလ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (Transitional National Unity Government – TNUG) ကို အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီက အသွင် ကူးပြောင်း ရေးကာလဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းပေးရမည်။

၅၇။ တဆက်တည်းမှာပင် ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရက အသွင်ကူးပြောင်း ရေး ကာလ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအစိုးရကို လုပ်ပိုင်ခွင့် တာဝန်လွှဲပြောင်းအပ်နှင်းရမည်။

၅၈။ ဖော်ပြပါပုဒ်မ ၅၆ နှင့် ၅၇ ကို ပြည်သူ့ညီလာခံတွင် ဆောင်ရွက်ပြီးစီးအတည်ပြုပြီးသည် နှင့် တပြိုင်နက် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပဋိညာဉ် အစိတ်အပိုင်း (၂) ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအမံကို ဖျက်သိမ်းပြီးကြောင်း အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံ ကောင်စီက ကြေညာရမည်။

အခန်း (၁၀)
ပဋိညာဉ်အား ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ခြင်း

၅၉။ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာသော နိုင်ငံရေးအခြေအနေများနှင့်အညီ ဤကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအမံအား ပြင်ဆင်လိုပါက အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံ ကောင်စီတွင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ပြီး ပြည်သူ့ညီလာခံသို့ တင်သွင်းအတည်ပြုချက် ရယူရမည်။

အခန်း (၁၁)
အထွေထွေပြဋ္ဌာန်းချက်များ (General Provisions)

၆၀။ ဤဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ် အစိတ်အပိုင်း (၂) ၏ သက်တမ်းသည် အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းပြီး စတင် အသက်ဝင်သည့် အချိန်အထိ ဖြစ်သည်။

၆၁။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁) ရက်နေ့မှစ၍ အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စု က ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ဥပဒေ၊ ညွှန်ကြားချက် နှင့် အမိန့်များ အားလုံးသည် တရားဝင်ခြင်းမရှိကြောင်း အမိန့် ထုတ်ပြန်ရမည်။

၆၂။ ဤဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီပဋိညာဉ်ကို ပြဋ္ဌာန်းအတည်ပြုနိုင်ခြင်းမရှိသေးမီ ကာလအတွင်း ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ကိုယ်စားပြုကော်မတီမှ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ဥပဒေ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လက်စွဲများသည် ဤဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပဋိညာဉ်နှင့် မဆန့်ကျင်ပါက အတည်ဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ကိုယ်စားပြုကော်မတီသည် ဤပဋိညာဉ်နှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိသော ဥပဒေ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက် နှင့် လက်စွဲများကို အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီက ချမှတ်ရေးဆွဲထားသော မဟာဗျူဟာ မူဘောင်များ နှင့်အညီ မူဝါဒဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း သဘောတူညီချက်ဖြင့် ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

၆၃။ ဤပဋိညာဉ်ပါ ဦးတည်ချက်၊ မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်နေချိန်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲများကြောင့် မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ်များကို မဖြစ်မနေ ထပ်မံပေါင်းစပ်ချမှတ်ဖော်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါက အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီက တာဝန်ပေးအပ်ထားသည့် သက်ဆိုင်ရာ အစုအဖွဲ့ကို ရေးဆွဲစေပြီး ပြည်သူ့ညီလာခံတွင် အတည်ပြုသွားရန်ဖြစ်သည်။

၆၄။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ အဖွဲ့ဝင်အဖွဲ့အစည်းတိုင်းသည် အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီကို တာဝန်ခံရမည်။

အခန်း (၁၂)
ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ ကတိပြုချက်များ

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ ကြားကာလအစိုးရ၏ လုပ်ဆာင်ချက်များ၊ ကြားကာလတွင် ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်သည့် ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၊ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ပဋိညာဥ် အစိတ်အပိုင်း(၁)ပါ ပြည်ထောင်စုမျှော်ရည်ချက်၊ စံတန်ဖိုး၊ ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်၊ နိုင်ငံရေး လမ်းပြမြေပုံများနှင့် ပဋိညာဥ် အစိတ်အပိုင်း (၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှု၊ စုပေါင်းတာဝန်ခံမှုတို့ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်ဟု သဘောတူအတည်ပြု (ratify) ကြပါသည်။

ဤပဋိညာဥ်ကို သဘောတူအတည်ပြုထားကြသော အစုအဖွဲ့အားလုံးသည် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံခြားရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေး ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံး၏ အကျိုးစီးပွားကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ကတိပြုအပ်ပါသည်။

ကရင်နီ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီမှ ထုတ်ဝေသည်။

Federal Democracy Charter

Part – I

Declaration of the Federal Democratic Union

2021

This Charter was declared on 31 March 2021. This Charter was ratified by the First People's Assembly which was convened on 27–29 January 2022.

Table of content

Preamble

Chapter 1 Goals and Objectives

Chapter 2 Members of the Charter

Chapter 3 The Road Map

Chapter 4 Drafting the Constitution of the Federal Democratic Union

Section I The Union Vision and Values

Section II The Guiding Principles for Building the Federal Democratic Union

Section III The Foundational Policies for Building the Federal Democratic Union

Chapter 5 Pledge

Conclusion

Federal Democracy Charter
Preamble

The ethnic nationalities, which historically existed as separate and independent entities, had collaboratively sought independence and built the Federal Democratic Union together. However, given that the constitutions adopted since independence, namely the 1947 Constitution, 1974 Constitution, and 2008 Constitution, failed to fully deliver the promises of democracy, national equality and self–determinations–the rights specified in the Panglong Agreement–the country has been suffering prolonged civil war for more than 70 years, and the people have suffered the woes of military dictatorship and one–party dictatorship which followed multiple military coups.

The 1974 Constitution, drafted and adopted by the military junta with the purpose of establishing one–party dictatorship, was abolished by the 8888 Uprising. Also, the 2008 Constitution, adopted without the consent of the people for the purpose of prolonging military dictatorship, was repealed by the mass movement waged since the beginning on February 1, 2021, against the military coup. The military coup itself spells an end to the 2008 Constitution since the coup breached the constitution the military had created.

The military took advantage of some errors in the electoral rolls of 2020 Elections and staged the coup and on that very day –– February 1, 2021 –– the people responded with different types of non–violent mass activities across the Union. Youths, women, civil service personnel, workers and labor unions, CSOs including women organizations, strike committees, various nationalities, others from all walks of life and political parties that reject the coup launched massive strikes and initiated the Civil Disobedience Movement and established the Committee Representing the Pyidaungsu Hluttaw (Union Parliament).

We believe that the eradication of military dictatorship can only be achieved if all elements collaborating in the movement against the military coup are organized into a single force under the collective leadership of all revolutionary stakeholders. We also believe that a constitution which guarantees democracy, national equality and self–determination can be adopted and a strong federal democratic union established when all types of dictatorship, including military dictatorship, are uprooted.

The entities which agree and accept this charter, embracing the specified values, will work for eradication of dictatorship and establishment of the Federal Democratic Union step by step. It is pledged that the Federal Democratic Union will be established based on the political road map, the guiding principles and policies for drafting the constitution. This charter is endorsed and adopted with the strong belief that the collective implementation resulting from the collective leadership of those who agree and accept the charter will generate the synergy that would convey us to the envisioned destiny.

Chapter 1
Goals and Objectives

The military coup group, which staged the coup, ignoring the people's aspirations for federal and democratic rights, is committing nation–wide terrorist acts. In this situation, it is necessary to convene a People's Assembly and form the National Unity Government, which are vested with power by entities representing the people. It is intended that those entities which ratify this charter are to collectively pledge to work, with the leadership of those organizations representing the people resisting the dictatorship in accord with the road map stipulated in Chapter Three, for restoration of stability and for development of a new federal constitution for the betterment of the future state and emergence of genuine civilian government based on the constitution.

In addition, the members of this charter aim at undertaking the following tasks in order to end the conflicts within the union and their root causes, to achieve the people's cooperation and to develop a Federal Democratic Union of mutual respect, amicability and unity based on the values of democracy, freedom, equality and justice:

1. To eradicate all sorts of dictatorship, including military dictatorship;
2. To completely abrogate the 2008 Constitution;
3. To build the Federal Democratic Union; and
4. To develop a people's civilian government.

Chapter 2
Members of the Charter

The following categories of groups have cooperated in order to collectively deliver the goals and objectives specified in this charter:

1. The elected members of parliament including CRPH;
2. The political parties;
3. The civil society organizations, including unions, women, youths and minorities concerned groups, the CDM organizations against dictatorship, and mass movement strike organizations;
4. The Ethnic Resistance Organizations; and
5. The Interim State/Federal unit representative and Ethnic–based organizations/council

Chapter 3
The Road Map

1. To mobilize, encourage and support the mass movements, including CDM, in order to completely end the military coup and to eradicate all sorts of dictatorship, including military dictatorship, so that the Federal Democratic Union could be established
2. To cooperate in respective sectors through the formation of committees representing parliaments with the elected members of parliaments
3. To develop a platform where allied political parties, Ethnic Resistance Organizations, the civil society organizations including unions, women, youths and minorities concerned groups shall collaborate to deliberate political agreements and implement the action plan
4. To draft and ratify the Federal Democracy Charter
5. To form the Interim National Unity Government, legislative and judiciary institutions in accordance with this Charter
6. To call a People’s Assembly with the participation of all forces with common goals of the ultimate end of dictatorship and establishment of the Federal Democratic Union
7. To develop the strategy to end dictatorship, to abrogate the 2008 Constitution and to establish federal democratic union
8. To draft a Transitional Constitution
9. To form a Transitional Government
10. To draft and endorse the Federal Democratic Constitution by convening the Constitutional Assembly

11. To ratify the Federal Democratic Constitution endorsed by the Constitutional Assembly by holding a referendum and holding elections
12. To form legislative, executive and judiciary bodies as per the ratified Federal Democratic Constitution and to practice constitutionalism

Chapter 4

Drafting the Constitution of the Federal Democratic Union

The Constitution essential for building the Federal Democratic Union is to be drafted in accordance with the following guiding principles based on this Charter.

Section I: The Union Vision and Values
Section II: The Guiding Principles for Building the Federal Democratic Union
Section III: The Foundational Policies for Building the Federal Democratic Union

Section I

The Union Vision and Values

Union Vision

The peaceful Federal Democratic Union, which guarantees freedom, justice, and equality, shall be established.

The Union Values

The following values shall be embodied in building the union:

1. Fundamental Human Rights;
2. Democratic Rights;
3. Minority Rights;
4. Equality and Self Determination;
5. Collective Leadership;
6. Pluralism, Mutual Respect and Mutual Recognition;

7. Unity in Diversity;
8. Gender Equality; and
9. Non–Discrimination (race, religion, language, literature, culture, gender, differently abled, sexual orientation)

Section II
The Guiding Principles for Building the Federal Democratic Union

1. The constituting states of the union and people in those states are the original sources of the sovereignty.
2. The Federal Democratic Union is constituted with the member states which retain the full rights of equality and self–determination. All constituting states (all federal units) of the union are politically equal.
3. The constituting states of the union retain rights to draft and ratify respective state constitutions.
4. The power sharing, revenue sharing and fiscal federalism shall be practiced. In doing so, the "subsidiarity principle" that is the essence of power sharing shall be extended to the government closest to the people.
5. All federal security and defense forces shall be under the command of the democratically elected civilian government. The principle of human security shall be practiced.

Section III
The Foundational Policies for Building the Federal Democratic Union

The Form of the Union

1. The Federal Democratic Union imbued with the characteristics of federalism and committed to practicing full democratic rights, equality and self–determination shall be established.
2. The Federal Democratic Union is constituted with members states which fully retain democracy, equality and self–determination.
3. Every constituting state of the union retains separate legislative, executive and judicial powers.

The Sovereignty of the Union

4. The member states of the Union and people in these states are the original owners of sovereignty.
5. The three pillars of the sovereignty of the Federal Democratic Union— legislative, executive and judiciary powers — are exercised independently and provide oversight to each other.
6. The sovereignty of the Federal Democratic Union is divided between the union and the constituting states. In order to implement division of powers between the union and the constituting states systematically, the union powers, the state powers and concurrent powers shall be specified. Only those powers necessary to maintain the common interests of all the constituting states of the federal union shall be vested in the union. The residual powers, not specified as union powers, state powers or concurrent powers, shall be vested in the constituting states.

Legislation of the Union

7. The federal legislature shall be comprised of Federal Upper House and Federal Lower House of equal status. The Upper House shall be constituted with equal number of representatives nominated by respective states. The Lower House shall be constituted with representatives elected based either on townships or on populations. The bicameral legislature shall make the union laws.

The Executive of the Union

8. The executive of the federal union shall be the parliamentary system led by the Prime Minister. The Prime Minister–led cabinet shall be complimented with Union Chancellor or Union President.

The Judiciary of the Union and the Constitutional Court

9. The Federal Union Supreme Court and the Federal Courts at different levels are to be formed in order to practice federal judicial power. The federal legislature shall vet and approve the appointment of the Chief Justice of the federal union nominated by the President of the Federal Union.
10. An independent constitutional court shall be formed to settle disputes between the federal union and the states or among the states.
11. The federal constitution is the supreme law of the union.

The Constitutions of the States

12. The constituting states of the union shall retain rights to draft and ratify their own constitutions.
13. The state's constitution shall clearly and precisely specify the powers in the state level as well as the list of taxation it may collect.
14. The political, social, economic, cultural and customary rights of every ethnic nationality within the states shall be preserved and promoted.

15. The official language of each state shall be adopted by each respective state as appropriate.

Independent Commissions

16. The federal union shall form the following independent commissions. In addition, other commissions shall also be formed as necessary.

    a. Anti–Corruption Commission
    b. Election Commission
    c. Human Rights and Anti–Discrimination Commission
    d. Right to Information Commission
    e. Commission on Gender–based Violence and Domestic Violence
    f. Transitional Justice and Reconciliation Commission
    g. Commission for Protecting and Preserving the Minority Rights
    h. Commission for the Resettlement of Displaced People
    i. Women Rights Commission
    j. Child Rights Commission
    k. Labor and Farmer Rights Commission
    l. Farmer and Land Rights Commission
    m. Rights of the Differently Abled Commission
    n. Youth Affairs Commission
    o. Gender Equality Commission

Politics and Religion

17. The federal union shall practice secularism.

Fiscal Federalism

18. The list of taxation between federal government and state governments are to be precisely and systematically specified. The taxation mechanism of the union and those of states are to be established separately.
19. The Fiscal Management and Sharing Laws between the union and states are to be stipulated. The equitable fiscal distribution policy shall be adopted to practice equitable development of the constituting states.

Land and Natural Resources

20. The law on the land and natural resources management and sharing between federal union and constituting states shall be drafted and enacted.
21. The original owner of all of land and natural resources within each state is the people of that state. The state shall have the right to independently manage the exploration, extraction, trading, preservation, and protection of the natural resources within the state.
22. The respective states in the federal union shall retain the right to manage and benefit the revenue earned from natural resources.
23. The extraction and production of natural resources shall require obtaining the consent of the people of the respective local communities and, in addition, shall deliver direct benefit to the development of the area. Separate taxes shall be collected, and a fund program shall be developed and enacted to remedy the negative impacts to the communities and natural environment and the damages to the ecosystem due to the extraction of natural resources.

Fundamental Rights

24. Everyone residing in the union shall fully enjoy fundamental human rights.
25. Every ethnic nationality born in the union shall fully enjoy individual rights as an individual and collective rights which respective ethnic nationalities are entitled to.
26. Every citizen of the union shall fully enjoy Fundamental Rights of Citizens and Cultural Self–Determination.
27. Every citizen of the union shall fully enjoy fundamental individual rights regardless of race, religion, gender, differently abled, and sexual orientation.

Economic, Social and Cultural Rights

Economic Rights

28. Every citizen of the union shall have rights to own, transfer, liquidate and inherit all rightly acquired assets.
29. Any citizen's property rights shall be revoked legally only for public interest. The confiscation shall be conducted only after the balancing it against the public interest benefits and only with the decent compensation.
30. Every citizen of the union is entitled to choose work and right to work regardless of their birthplace, religion, class, gender, differently abled, color, race or age.
31. Every citizen of the union is entitled to conduct economic activities freely for their livelihoods and to establish economic institutions freely.
32. In practicing the above mentioned right as per article 31, the economic policies and plans of the union, state security, public interest and health shall not be compromised.
33. Every citizen of the union is entitled to freedom of innovation and to intellectual property rights in accord with the laws.
34. A particular social group shall inherently be entitled to preserve, utilize, man–

age, and transfer the ancestral natural heritage, cultural heritage and customary technical heritage.

35. The migration and movement of a citizen from the home state to another state for the purpose of settlement or economic activities shall be subject to the respective states' laws and regulations.
36. The union powers, the state powers and concurrent powers on foreign investment shall be stipulated. The residual powers shall remain with the states.

Social Rights

37. Every citizen of the Federal Democratic Union shall have rights to:
    a. Freedom of education;
    b. Freedom of choice in higher education, technical know–how and vocational education; and
    c. Access to free and compulsory basic education.
38. Ethnic nationalities' mother tongue–based education shall be implemented in accordance with the self–determination of the federal unit. Federal democratic education shall be practiced.
39. The rights to establishment of private schools, universities, and science and vocational schools in accord with the laws shall be guaranteed.
40. Every citizen of the Federal Union shall be entitled to free basic health care. The federal health care system shall be developed and practiced.
41. Everyone living in the union shall be equally entitled to social rights.

Press Freedom

42. The independence of Press and its right to access and disseminate information shall be protected.

Cultural Rights

43. Ethnic nationalities' collective rights such as language, historical heritage, customary practices, and identities shall be protected and preserved.
44. All people living in the Federal Democratic Union shall be entitled to speak, learn and promote their own languages and literature freely.

Special Rights Measures

45. Ethnic nationalities' traditional customs and languages shall be protected, preserved and promoted freely in accord with international human rights standards. National characteristics and cultural rights which are inherent rights of ethnic nationalities shall not be compromised under any situation.
46. Ethnic people shall have equitable socioeconomic and cultural rights. They shall be entitled to the progressive actions and affirmative actions as well.
47. Discrimination, directly or indirectly, against race, faith, gender, physical or mental disability, sexual orientation, skin color and any other type of discrimination are completely prohibited. In addition, the right to be protected from discrimination shall be promoted, protected and respected.
48. In order to realize equality in the Federal Democratic Union, a quota system of at least 30 percent of women in different levels of decision-making mechanisms shall be practiced.

49. Child Rights

a. Every child shall be entitled to the protection. Every child shall enjoy the support and care of the whole nation.
b. The children shall not be separated from their family without the consent of parents or guardians. It is the natural rights of parents to nurture and mentor their children. The child rights law which is enacted by the federal union parliament in accordance with the Child Rights Convention of the United Nations,

shall be followed. In case of the parents' absence of their duties or the children's lack of refuge for various reasons, the separation of children from their family shall be undertaken in accordance with the laws.

c. Children shall be protected from economic and social abuse. They shall be protected from employment which will damage their morality, health, life, physical development and right to education.

d. The federal union parliament is to enact the child rights law.

50. Labour rights

The international norms and conventions including the following rights are to be abided by when State Parliaments and Federal Union Parliament enact the laws on labour rights:

a. For everyone to be able to make a living in human dignity:
   - i. The right to proper working conditions;
   - ii. The right to social security and social protection;
   - iii. The right to fair working hours;
   - iv. The right to holidays and leaves; and
   - v. The right to freely form and associate with unions (ILO Convention 87) and to make collective negotiation and demands (ILO Convention 98).

b. Legislation pertaining to local and international migrant labor and foreign workers shall be promulgated.

51. Farmers' Right

a. Every farmer shall be entitled to:
   - i. Grow, sell and produce crops freely;
   - ii. Pay taxes in money; and
   - iii. Form farmers' unions freely.

b. Farmers' rights relating to respective sectors are to be enacted by State Parliaments and the Federal Union Parliament.

Realization of Equality

52. The affirmative action policies enacted by the Federal Union Parliament in order to provide protection and support to the ethnic nationalities and groups who have been suffering from the deprivation of rights and underdevelopment in all aspects, the group of citizens with low capacities, or the groups marginalized due to some customary practices shall not be restrained by the principle of equality for every citizen.
53. In order to collaborate and participate in political decision making, opportunities for political participation of Minorities within Minorities residing within states shall be created. In addition, policies of affirmative action are to be stipulated in all sectors.
54. Environmental Rights

   a. Every citizen of Federal Union shall be free from sufferings resulting from environmental damages and is entitled to a natural and healthy environment.
   b. The Federal Union and respective State Governments shall recognize the rights of indigenous people to protect and preserve the natural environment and their rights to control and limit the excessive extractions of natural resources that will damage the natural environment.

The Fundamental Principle of Federal Security and Defense

55. The security and defense policies of the Federal Union are to be based on human security. All troops for the federal union's security and defense are under the administration of the democratically elected civilian government.
56. The Federal Parliament shall enact the security and defense policies of the Fed–

eral Union. The security and defense budgets shall be reviewed and approved by the Federal Parliament.

57. The Federal Police Force and State Police Forces shall be formed separately and independently. The forces for States' security shall be formed. States' po–lice forces and States' security forces shall be under the administration of the respective State Governments. The budgets of State Police and State Security Force shall be reviewed and approved by the state parliaments of the respective states.

58. The government of the Federal Union and the governments of respective states shall decide in coordination to effectively use the security forces in times of the emergencies of the Federal Union's security and natural disasters and rescue operations.

59. The National Security and Defense Council of the Federal Union shall be formed. The council shall be formed with at least one member of the Security Councils of each State and federal personnel. The number of federal personnel shall not exceed more than 30 percent of the total council members.

The Security System of the Federal Union

60. The Security System of the Federal Union shall guarantee division of powers among federal, state and local–level civilian governments and the sharing of rights entrust–ed in groups or persons and separation of decision–making powers; geographical–ly sensitive strategies and security personnel appointments that reflect customs, concerns and needs of the local people; the security for the people, the safety of the community and the defense of the union; inclusive organizations, forces and services with the participation of various ethnic groups.

Administration and Public Services

61. The policy on the recruitment and training for the administration and public services shall be precisely stipulated. The government of the Federal Union shall stipulate the curriculum of the civil service training academies. In order to train personnel who will be working in the administrative and public services sectors, the Federal and State Governments shall coordinate and/or cooperate in stipulating policies, setting norms and designing the curricula for the Civil Service Selection and Training Academies. The Curricula shall be reviewed and revised as necessary to keep up with developments in the political, socioeconomic and technological fields.
62. The respective states shall open and administer the civil service academies for those who are to serve at states.

Inter–Governmental Relations

63. Joint committees of the heads of the states shall be formed in order to jointly solve disputes or controversies should such issues arise between the Federal Union and the states and among states. The joint ministerial committees shall be formed to cooperate on different sectors. The joint fiscal committee shall be formed in order to manage revenue sharing. The tenure of the committees shall be determined by each issue.
64. The heads of the states rank above the Union Ministers in the Structure of the Federal Union.

Chapter (5)
Pledge

The Charter is ratified before the People's Assembly, as collective pledge for collaboration by all organizations involved in the revolutionary movement for ending military dictatorship and building the Federal Democratic Union. In accordance with the Charter, we will lift the country out of the current crisis and secure a society which guarantees the rule of law, strong democracy, and accountable government with collective de jure and de facto leadership. At present, the country lacks legitimate government, and the people suffer from the violent rule of the terrorist military junta that staged the coup. As a result, the country is experiencing a state of chaos. The situation requires a united government, which will secure a stable country free from military rule. Accordingly, the revolutionary stakeholders who uphold justice and truth, hereby, ratify the Charter with deep trust and solemnity before the People's Assembly.

The duties that we bear as per the roadmap are significant and noble. We mutually make a pledge to work collaboratively to end the chaos and terror and to bring security, stability and peacefulness; to replace military dictatorship with democracy; to end hatred and to nurture sympathy and empathy based on truth; and to eradicate oppression and bring freedom. We will fulfill the pledge with true respect, responsibility, and solemnity.

The Charter is officially binding. In addition, it signifies the mission based on morality. Accordingly, as the duty bearers of the Charter, every member organization is trusted as being accountable to each other; all members of the member organizations; the people of the Union of Myanmar; and the future generations.

- The goal and objectives of this Charter shall be implemented in accordance with the collective leadership of the People's Assembly in order to build the

Federal Democratic Union, which guarantees freedom, justice, equality and peace.

- When building the Union, the member states of the Union shall have full self–determination and decision–making rights based on the union sovereignty and values as agreed upon and stipulated in provision 1, 2 and 3 under "The Form of the Union" and provision 4 of "The Sovereignty of the Union" of Section III.
- The fundamental rights, gender equality and minority rights shall be secured. To ensure that every citizen achieves social security and human security, the Federal Security and Defense Policies based on the concept of human security shall be enacted and practiced.
- Policies that will support elevating social standards of the citizens, innovation and entrepreneurship will be enacted and practiced.
- Effective policies shall be initiated for Universal Education accessible to everyone and Mother–Tongue–Based Education system, Universal Health Coverage relating to persons with disabilities, children, elderly people, and women's rights including pregnant women; as well as the policies the reduction of the misuse and abuse of narcotic drugs and its subsequent harm, treatment and rehabilitation.
- Authority and power not vested by the people shall be revoked. The civilian administration based on elections will be established. The government which does not have accountability and responsibility shall be eliminated by the people's power. It is guaranteed that the original source of the sovereignty is the people. It is ensured that the State's power is only in the hands of people.
- The contents and the policies specified in this Charter are not only the action plans to be implemented as Interim Constitutional Arrangements of the upcoming Interim Government but also the fundamental principles to be applied in drafting the Constitution of the Federal Democratic Union.

Conclusion

The leaders of ethnic nationalities sought independence by signing the Panglong Agreement in 1947 and endeavored to build a federal union of congregating states. They envisaged a federal union with peaceful coexistence that upheld freedom, equality, diversity, collective leadership and self-determination as union values.
Accordingly, the Union's original Charter—the Panglong Principles, Promises, and Spirit—must be revitalized and reclaimed in order to build the peaceful federal union. The Constitution of the Federal Union shall be redrafted. Constitutionalism, the administrative system governed in accordance with the Constitution must be practiced. Necessary legislative, administrative, and judicial reforms shall be carried out. True characteristics of a union shall be built. Building union characteristics, in both form and essence, shall be implemented. Union built in unity with collective leadership shall stand tall in the world.

It is proclaimed that the Federal Democracy Charter is collectively drafted and shall be fulfilled through collective leadership with the purpose of building the Federal Democratic Union where freedom, peace, prosperity, and development are guaranteed, and the Union Values and Principles are well respected.

Distributed by the KNPP, Literaure & Cultural Committee.

Federal Democracy Charter
Part – II
Interim Constitutional Arrangements
2021

This Charter was declared on 31 March 2021. This Charter was ratified by the First People's Assembly which was convened on 27–29 January 2022.

Distiributed by the KNPP, Literaure & Cultural Committee.

Table of Content

Preamble

Chapter 1 Objective of the Interim Constitutional Arrangement

Chapter 2 People's Assembly

Chapter 3 National Unity Consultative Council (NUCC)

Chapter 4 Roles and Responsibilities of the Interim National Unity Government

Chapter 5 Interim Legislature

Chapter 6 Interim Administration

Chapter 7 Interim Judiciary

Chapter 8 Administration, Legislation and Judiciary of the States/Federal Units

Chapter 9 Arrangements for the Transitional Period

Chapter 10 Amendment and Addition to the Charter

Chapter 11 General Provisions

Chapter 12 Pledge to Build the Federal Democratic Union

Preamble

The strong desire of all the people including ethnic nationalities living in the Union is for the emergence of a federal democratic union that fully guarantees the rights of democracy, equity and self–determination and that is based on freedom, justice, and equality.

The Federal Democratic Union's "Part One of the Federal Democracy Charter" has already stipulated the standard of values and respect for the inherent rights and human dignity of ethnic nationalities as well as the basic principles, guiding principles and the political roadmap or the implementation process in building the Union.

Respective forces which will be building the Federal Democratic Union through their collective strength have already pledged their commitment to that effort.

The "Interim Constitutional Arrangements" are validated and ratified as "Part Two of the Federal Democracy Charter" so that goals and objectives stipulated in "Part One of the Federal Democracy Charter" can be realized and various phases of the political roadmap are implemented step by step when building the Federal Democratic Union.

The term of the "Interim Constitutional Arrangements" shall end on the day the Transitional Constitution is enacted and comes into force.

Chapter (1)
Objective of the Interim Constitutional Arrangement

1. To carry out missions aimed at the elimination of all kinds of dictatorship, including military dictatorship, and to undertake any necessary task for the emergence of the Transitional Constitution;
2. To convene a People's Assembly with forces that share the common goals of eliminating all kinds of dictatorships, including military dictatorship, and of building the Federal Democratic Union;
3. To form the National Unity Consultative Council (NUCC) to play a leading role in implementing the goals and objectives specified in Part One of the Federal Democracy Charter as well as the steps of the political roadmap;
4. To enable the Committee Representing Pyidaungsu Hluttaw to constitute the Interim National Unity Government and stipulate the latter's structure, roles and responsibilities in coordination with and agreement of the NUCC;
5. To institute bodies needed for the federal democracy revolutionary period and to specify their structures, roles and responsibilities; and
6. To enable the NUCC to develop preparatory arrangements for the transitional period

Chapter (2)
People's Assembly

Objective

7. For the sake of eliminating all types of dictatorship, including military dictatorship, and building the Federal Democratic Union, the People's Assembly shall be convened to enable all federal democratic forces to work together in consulting, deliberating and ratifying the basic principles, policies, strategies and transitional arrangements concerning political, social, economic, security issues and elimination of dictatorship.

Structure and Process for Convening the Assembly

8. The NUCC shall lead the convening of the People's Assembly. It shall develop the Terms of Reference for the successful convening of the People's Assembly.
9. The following entities which agree with the Federal Democracy Charter, shall participate in the People's Assembly:
   a. Elected members of parliament, including the CRPH;
   b. Political parties;
   c. Unions; women's groups;, Civil Society Organizations, including those working on affairs of youth and minorities; civil disobedience movement groups fighting against dictatorship, including civil servants; and strike groups;
   d. The Ethnic Resistance Organizations; and
   e. Interim State/Federal unit representative and Ethnic–based organizations/ councils.

10. The members of the People's Assembly are the official representatives of their re–

spective organizations and thus shall stand by the resolutions of the assembly and cooperate in implementing them.

Roles and Responsibilities

11. The People's Assembly shall:
    a. Provide guidance in building the Federal Democratic Union based on the principles of freedom, equality, justice and self–determination; and share collective responsibilities among the member organizations;
    b. Undertake deliberations and ratification of basic principles, policies, and strategies relating to political, economic, social, and security affairs; and the elimination of dictatorship;
    c. Deliberate on and ratify the Federal Democracy Charter agreed and submitted by the NUCC (temporary);
    d. Form the NUCC with representation of all forces participating in the People's Assembly;
    e. Approve the formation of the National Unity Government (NUG);
    f. Review and ratify the policies of the NUCC and NUG; specify the key tasks and areas; and evaluate the outcome of their performances;
    g. Approve the committees, councils, and commissions formed by NUCC;
    h. Deliberate and approve the transitional arrangements and implementation plan;
    i. Ratify the Transitional Constitution; and
    j. Approve the Federal Democratic Constitution drafting process, initiated by the NUCC.

12. Convening of the Assembly
    a. The People's Assembly shall be convened once every six months.
    b. An emergency session of the Assembly shall be convened as necessary.
    c. The meeting quorum is 60% of the delegates. The NUCC shall decide the valid–

ity of the assembly in times of unexpected situations in regular sessions of the Assembly and in emergency sessions of the Assembly.

13. The decision making of the Assembly

   a. The Assembly shall decide by Sufficient Consensus of more than 65%.

Chapter (3)
National Unity Consultative Council (NUCC)

Objectives

14. The objectives of the NUCC are:
    a. To play a leading role in implementing the goals and objectives of the Federal Democracy Charter and the Political Roadmap;
    b. In implementing the policies and strategies stipulated by the People's Assembly, to coordinate and give policy guidance based on the principles of collective leadership during the interval between each People's Assembly session; and
    c. To unify all forces which share the common goals of eliminating the military dictatorship and building the Federal Democratic Union and to coordinate and bring all the forces together to participate in the implementation of the strategic tasks in accordance with the Federal Democracy Charter.

Composition

15. The NUCC shall be composed of representatives from the following entities:
    a. Elected members of parliament, including the CRPH;
    b. Political parties;
    c. Unions; women's groups; Civil Society Organizations, including those working on affairs of youth and minorities; civil disobedience movement groups fighting against dictatorship, including civil servants; and strike groups;
    d. The Ethnic Resistance Organizations; and
    e. Interim State/Federal unit/Ethnic representative groups/committees.
16. The Presidium and Technical Secretariat are to be formed within the NUCC with an appropriate number of members.

Distiributed by the KNPP, Literaure & Cultural Committee.

Roles and Responsibilities

17. The Roles and Responsibilities of the NUCC are:

    a. To lead the drafting of the Federal Democracy Charter, which shall be ratified by People's Assembly;
    b. To mobilize, organize and coordinate so that all forces that share the common goals of eliminating dictatorship and building the Federal Democratic Union shall practically participate in the efforts;
    c. To be accountable to the People's Assembly in deliberating and deciding on policies in the period between People's Assembly sessions;
    d. To develop the strategy for the elimination of all kinds of dictatorship, including military dictatorship, and building the Federal Democratic Union;
    e. To provide policy guidance, oversight and coordination for the implementation of strategies stipulated by the Federal Democracy Charter in the context that the 2008 Constitution has been abrogated;
    f. To deliberate on transitional arrangements and submit them to the People's Assembly for approval;
    g. To lead the drafting of the Transitional Constitution and to submit it to the People's Assembly for ratification;
    h. To lead the implementation of the Federal Democratic Constitution drafting process approved by the People's Assembly;
    i. To be accountable to the People's Assembly;
    j. To invite relevant ministers of the National Unity Government to the Council's meetings, depending on the subject of discussion; and
    k. To form technical support teams as necessary for the effectiveness and success of its missions.

Distributed by the KNPP, Literaure & Cultural Committee.

Committees and Commissions

18. To facilitate sectoral coordination for the purpose of building the Federal Democratic Union, NUCC member organizations and NUG representatives shall form the bodies needed. In doing so, the NUCC and the NUG shall nominate sectoral experts with whom Joint Coordination Committees, Commissions and Working Groups shall be formed and given assignments as necessary.
19. Committees, Commissions and Working Groups formed by the NUCC shall prepare their TORs and work plans clearly and precisely, which shall be approved by the NUCC. The committees and commissions can form their technical support teams with the approval of the NUCC.

Distiributed by the KNPP, Literaure & Cultural Committee.

Chapter (4)

Roles and Responsibilities of the Interim National Unity Government

20. The Interim National Unity Government shall implement the political objectives, goals and political roadmap as specified in this Federal Democracy Charter.
21. In the implementation of the action plans stipulated by the NUCC, the Interim National Unity Government shall work in cooperation with allied political parties, Ethnic Resistance Organizations, and Civil Society Organizations.
22. In order to end military dictatorship and to build federal democracy, the Interim National Unity Government shall develop and implement policies and strategies in accordance with the strategic goals specified by the NUCC.
    a. In accordance with the goals and objectives of the Charter and the Political Roadmap, ministries under the Interim National Unity Government shall develop policies and strategic programs for implementation.
    b. With the purpose of eliminating all kinds of dictatorship including military dictatorship, the Interim National Unity Government shall employ political, economic, social, foreign affairs, diplomatic, security, defense and all other means available.

23. Political Affairs

a. The Interim National Unity Government shall work in coordination with National Unity Consultative Council in order to weaken the terrorist military coup group's administrative and bureaucratic mechanisms and to strengthen the Interim National Unity Government's capabilities in the implementation of its tasks.
b. It shall work to build the Federal Democratic Union in accordance with the policy guidance of the National Unity Consultative Council.

c. It shall work to amend and abolish the oppressive laws, draft the bills protecting basic human rights in order to provide the people with security and rule of law, and enact them into laws in line with Chapter (5) Interim legislature.
d. It shall extend all necessary assistance and carry out organizational mobilization and coordination tasks through collective leadership to ensure that non-violent mass movements, including the Civil Disobedience Movement, continue unabated.
e. It shall work in collaboration with the people as well as internal and external organizations which support federal democratic activities with the aim of waning or weakening the economic and financial sources which are contributing to the perpetration of terrorist acts by the military coup clique.
f. It shall fulfill the economic and financial needs necessary to expeditiously carry out the strategic actions for accomplishing the political goals of the Interim National Unity Government in collaboration with the people and local and international individuals supporting Myanmar's federal democratic movement.
g. It shall work to deny the military clique any representation at international fora and meetings in collaboration with all organizations and groups that support Myanmar's federal democratic movement.

24. Foreign Affairs
   a. The Interim National Unity Government shall work to gain the recognition, support and cooperation from governments internationally in building of the Federal Democratic Union.
   b. In accordance with its foreign policy, the Interim National Unity Government shall seek official recognition from the international community in collaboration with international governments and organizations, including the United Nations.
   c. In accordance with international laws, the Interim National Unity Government shall sign international conventions and treaties which will protect the Union and its people.

d. In implementing its strategic plans, the Interim National Unity Government shall collaborate with friendly countries that support the federal democracy movement.
e. The Interim National Unity Government shall apply diplomatic means to increase the efficacy of sanctions imposed on the military coup clique by the international community and also to file criminal charges against the clique in international courts of justice.

25. Economic Affairs

a. The Interim National Unity Government shall work in collaboration with responsible, accountable and transparent national and international organizations that observe international norms so as to weaken and undermine the economic and financial resources which are enabling the military coup group to commit acts of terrorism.
b. The Interim National Unity Government shall endeavor to boost money circulation, to meet cash requirements and to improve the basic economy of the people.
c. The Interim National Unity Government shall develop programs to shield the people and lessen the impact of the economic burden arising from acts committed by the military coup group.
d. The Interim National Unity Government shall commence drafting the economic policy relevant to the period of building the Federal Democratic Union.

26. Social Affairs

a. The Interim National Unity Government shall facilitate the applications for Myanmar citizenship by the people of various ethnic nationalities in exile living overseas because of economic, social, or military oppression under the dicta-

torship or because of their participation in the efforts to eliminate dictatorship in different eras. In addition, it shall undertake arrangements for their permanent residency in Myanmar.

b. The Interim National Unity Government shall work in collaboration with the United Nations and international aid organizations to provide support to the displaced people and those who are experiencing socioeconomic and livelihood difficulties due to the violence and brutality practiced by the military coup clique.
c. The Interim National Unity Government shall do its best to support the basic living needs of the common people.
d. The Interim National Unity Government shall seek technical support of scholars and experts who are living overseas.

27. Security and Defense

a. The Interim National Unity Government, in coordination with National Unity Consultative Council, shall develop national–level defense arrangements to provide security and protection to the people, and defend the union
b. The Interim National Unity Government shall immediately develop people's protection measures to ensure that people are secure and rule of law prevails.
c. The Interim National Unity Government shall recognize the role of and coordinate with the respective Ethnic Resistance Organizations based in the state concerned when it carries out security and defense arrangements to protect the people of that state.

Chapter (5)
Interim Legislature

Legislature of the Federal Union

1. The legislative power of the Federal Democratic Union for the interim period is vested with the Union–level members of parliament elected in the 2020 multi–party general elections who are not cooperating with the terrorist military coup clique.
2. The Committee Representing Pyidaungsu Hluttaw shall be formed with Union–level members of parliament elected in the 2020 multi–party general election who accept the Federal Democracy Charter and agree to cooperate in its implementation and who do not cooperate with military coup clique.
3. The Committee Representing Pyidaungsu Hluttaw, when it performs the interim legislative tasks of the union shall enact laws to implement policies and strategies stipulated by the National Unity Consultative Council in accordance with the goals, objectives, and roadmap specified in the Federal Democracy Charter.
4. The Committee Representing Pyidaungsu Hluttaw shall hold policy deliberations and reach agreement with the National Unity Consultative Council before amending, repealing, and promulgating laws and when working on legislative matters in accordance with the Federal Democracy Charter and the strategic framework stipulated by the NUCC.
5. The Committee Representing Pyidaungsu Hluttaw may convene the Pyidaungsu Hluttaw to initiate legislative processes for the implementation of the political roadmap and strategic plan.
6. The oppressive laws shall be amended or abrogated, and laws to protect fundamental human rights shall be enacted.

Chapter (6)
Interim Administration

The Administration of the Federal Union

7. The Interim National Unity Government shall be formed in order to implement the interim administration.
8. The Committee Representing Pyidaungsu Hluttaw shall form the Interim National Unity Government in coordination and agreement with the NUCC.
9. The President and the Vice–Presidents are the Heads of State representing the Union.
10. The Prime Minister is the Head of the Interim National Unity Government.
11. The Prime Minister and the Interim National Unity Government shall be accountable to the National Unity Consultative Council and the People's Assembly.
12. The Interim National Unity Government shall be formed with the following positions:

    a. President;
    b. State Counsellor;
    c. Vice–President (1);
    d. Vice–President (2);
    e. Prime Minister of the Union;
    f. Union Ministers and Deputy Ministers;
    g. Attorney–General of the Union; and
    h. Auditor–General of the Union.

Distiributed by the KNPP, Literaure & Cultural Committee.

13. The State Counsellor shall advise the Interim National Unity Government in accordance with the strategy set up to implement the roadmap and political goals of the Federal Democracy Charter.
14. The tenure of the State Counsellor shall be the same as that of the Interim National Unity Government.
15. The Prime Minister of the Union, in consultation with the National Unity Consultative Council, shall assign and empower a certain authoritative organization, or an individual, or a number of individuals with responsibilities to develop and implement the objectives of the Federal Democracy Charter and the policies and strategic plan of the Interim National Unity Government.
16. The Interim National Unity Government, in coordination with National Unity Consultative Council, shall prepare and stipulate the Union–level Interim Administrative Action Plan.
17. Ministers concerned shall facilitate the formation of sectoral committees and commissions comprising members of parliament, Ethnic Resistance Organizations, political parties, CSO representatives and other suitable individuals to implement the policies and strategic plan of the Interim National Unity Government in accordance with the policies of the National Unity Consultative Council ratified by the People's Assembly.
18. Vice–President (1) shall serve as Acting President in the event that the President cannot perform his presidential duties. Vice–President (2) shall officiate as Acting President if the Vice–President (1) is unable to assume the responsibilities of the President.

Chapter (7)

Interim Judiciary

19. The judicial system in effect in the territories of the Federal Union under the existing Ethnic Resistance Organizations shall be deemed legitimate during the interim period.
20. The judicial power of the federal union during the interim period is vested with the civilian courts recognized by the "National Unity Government" and with the judicial system established by Ethnic Resistance Organizations at different levels within their territories. The said civilian courts and the judicial system shall have the right to exercise the judicial power and the judicial system shall be independent and fair.
21. When a need arises to settle disputes over judicial matters within the States and Federal Units, the National Unity Consultative Council shall form the judicial coordination joint committee with judicial authority representatives from the States/Federal Units concerned.
22. The judges of the federal states and federal units of the federal union shall adjudicate independently and be accountable only to the laws. The customary laws that do not conflict with human rights shall be recognized and practiced.
23. The interim judges shall be exempted from being prosecuted for their judicial decisions, except in the case of violations of laws because of premeditation or corruption.
24. Any decree or decision of the courts shall have binding authority over all persons concerned and administrative mechanisms of the interim period.

Chapter (8)

Administration, Legislation and Judiciary of the States/Federal Units

25. In accordance with the principle of self–determination in the context of building the federal union enshrined in the Charter, the administrative, legislative and judicial mechanisms of the respective States/Federal Units shall be established as necessary.
26. The legislative, administrative, and judicial matters between the Union and the States/Federal Units shall be coordinated at the National Unity Consultative Council.

Chapter (9)
Arrangements for the Transitional Period

27. The NUCC shall form the working committee for drafting the Transitional Constitution during the interim period.
28. The Transitional Constitution shall be initially approved by the National Unity Consultative Council and then submitted to and enacted by the People's Assembly.
29. The Transitional National Unity Government (TNUG) shall be formed extensively with various forces by the National Unity Consultative Council in accordance with the Transitional Constitution once the interim period is over.
30. Consecutively, the Interim National Unity Government shall hand over power to the Transitional National Unity Government in accordance with the Transitional Constitution.
31. The NUCC shall declare that the Federal Democracy Charter Part Two is repealed once the steps mentioned in articles 56 and 57 are completed.

Chapter (10)

Amendment and Addition to the Charter

32. Should the Interim Constitutional Arrangements need to be amended because of developing political conditions, such amendments and additions shall be done in accordance with the procedures of the National Unity Consultative Council and submitted to the People's Assembly for approval.

Chapter (11)
General Provisions

33. The term of this Federal Democracy Charter Part Two shall end on the day the Transitional Constitution comes into force.
34. The laws, orders, directives and decrees promulgated by the military coup clique since February 1, 2021 shall be declared null and void.
35. The laws, orders, directives and manuals promulgated by the Committee Representing Pyidaungsu Hluttaw before the enactment of this Federal Democracy Charter shall remain valid provided they do not conflict with this Charter. The Committee Representing Pyidaungsu Hluttaw shall amend and repeal those laws, orders, directives and manuals that are incompatible with this Charter through policy deliberations and agreement in accordance with the strategic framework stipulated by the National Unity Consultative Council.
36. Due to the changing political situations, while implementing the goals and strategic plan of this Charter, if it is necessary to make additions to the strategic plan, the NUCC shall mandate the relevant working group to draft and ratify it at the People's Assembly.
37. Each and every member organization of the National Unity Consultative Council shall be accountable to the Council.

Chapter (12)

Pledge to Build the Federal Democratic Union

We ratify the federal vision, values, goals, objectives and the roadmap stipulated in the Federal Democracy Charter Part One and the provisions of the Federal Democracy Charter Part Two under which the undertakings of the National Unity Consultative Council, the Interim National Unity Government, and the legislative and judicial works during the interim period shall be carried out in accordance with the principles of collective leadership and accountability.

All the member organizations which ratify this Charter make the pledge to uphold the interests of the people and the federal union in implementing political, economic, social, foreign, defence and security matters.

ဖယ်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု

ပဋိဉာဉ် အစိတ်အပိုင်း (၁ – ၂)

[illegible]

[illegible]

[illegible] & V

VOVV [illegible]

Federal Democracy Charter (1 - 2)

ကရင်နီအမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ မှ ထုတ်ဝေသည် ။